

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH  
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**

**MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI MAS  
SEDLČANSKO JAKO FAKTOR BEZPEČNÉHO ŽIVOTA  
OBYVATEL V REGIONU**

**Autor práce:** Jiří Kužel  
**Studijní obor:** Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě  
**Forma studia:** Kombinovaná  
**Vedoucí práce:** Ing. Jiří Dušek, Ph.D.  
**Katedra:** Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

**2014**

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

## ABSTRAKT

KUŽEL, J. *Meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko jako faktor bezpečného života obyvatel v regionu : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2014. 78 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jíří Dušek, Ph.D.

**Klíčová slova:** obec, kriminalita, místní akční skupiny, spolupráce

Bakalářská práce analyzuje procesy meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko, o.p.s., jakožto významného faktoru bezpečného života obyvatel v regionu. Cílem analýzy je posouzení funkčnosti a efektivity meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko.

Práce je členěna do pěti základních kapitol. V úvodu jsou objasněné cíle a metodické postupy této bakalářské práce. V následujících kapitolách je charakterizována regionální politika v obecném i konkrétním hledisku na příkladu České republiky. Jsou zde popsány základní jednotky veřejné správy - obec a její fungování s důrazem na veřejný pořádek a bezpečnost v obcích a je zde rozpracován i vývoj života v obcích v ČR po roce 1989. V kapitole *Spolupráce, participace a partnerství* jsou uvedeny možnosti spolupráce obcí mezi sebou navzájem a možnosti kooperace obcí a soukromého sektoru. Další část se věnuje místním akčním skupinám a metodě LEADER a jejímu uplatnění v prostředí České republiky. Poslední kapitola této práce je detailněji věnována příkladu jedné z místních akčních skupin, která působí v regionu Sedlčanska - MAS Sedlčansko, o.p.s. Charakterizuje samotný region Sedlčansko a je zde představena činnost obecně prospěšné společnosti MAS Sedlčansko a její projekty v rámci Programu rozvoje venkova. Je zde též provedena analýza dopadů využití prostředků metody LEADER v území MAS Sedlčansko v období 2005 – 2013 a to z hlediska zapojení obyvatel do realizace projektů na území svých obcí.

## **ABSTRACT**

KUŽEL, J. *Intermunicipal Cooperation in the MAS Sedlčansko as a Factor of Safety Life in the Region : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2014. 78 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

**Keywords:** community, crime, local action groups, cooperation

This Bachelor thesis analyzes the processes of the intermunicipal cooperation within MAS Sedlčansko as an important factor of safety life in the region. The aim of the analysis is the evaluation of the functionality and efficiency of the intermunicipal cooperation within MAS Sedlčansko.

The thesis is divided into five chapters. The introduction clarifies the objectives and the methodology of this thesis. In the following chapters is characterized the regional policy in general and particular aspects. These describe the basic units of the public administration - the municipality and its function with an emphasis on public safety and peace in the villages. There is also described the development of life in municipalities in the Czech Republic after 1989. In the chapter named Cooperation, participation and partnership are introduced the possibilities of cooperation between the municipalities and the possibilities of the municipalities and the privatesector cooperation. Another part deals with the local action groups and the LEADER method and its application in the Czech Republic. The last chapter of this thesis attends to the story of one of the local action group which operates in the Sedlčany region - MAS Sedlčansko o.p.s. It characterizes the Sedlčany region and presents the activities of the MAS Sedlčansko and its projects under the Rural Development Programme. There is also analyzed the impacts of the assets utilization in the MAS Sedlčansko in the period 2005 - 2013 in terms of the inhabitants involvement in the projects implementation.

# OBSAH

ÚVOD.....	8
<b>1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE .....</b>	<b>10</b>
<b>2 OBCE A REGIONÁLNÍ POLITIKA.....</b>	<b>12</b>
<b>2.1 Charakteristika regionální politiky .....</b>	<b>12</b>
2.1.1 Region.....	12
2.1.2 Regionální politika .....	15
2.1.3 Regionální politika Evropské unie .....	16
2.1.4 Regionální politika v ČR.....	18
<b>2.2 Charakteristika obcí jako základního článku územní samosprávy v ČR ...</b>	<b>20</b>
<b>2.3 Život v obcích před a po roce 1989 .....</b>	<b>23</b>
<b>2.4 Veřejný pořádek a bezpečnost v obcích.....</b>	<b>28</b>
<b>3 SPOLUPRÁCE, PARTICIPACE A PARTNERSTVÍ.....</b>	<b>31</b>
<b>3.1 Možnosti spolupráce obcí v rámci mikroregionů .....</b>	<b>31</b>
<b>3.2 Možnosti spolupráce, participace a partnerství obcí a soukromého a neziskového sektoru.....</b>	<b>34</b>
<b>4 MAS A METODA LEADER A JEJÍ UPLATNĚNÍ V ČESKÉ REPUBLICE..</b>	<b>37</b>
<b>5 MAS SEDLČANSKO.....</b>	<b>40</b>
<b>5.1 Region Sedlčansko .....</b>	<b>40</b>
<b>5.2 Představení MAS Sedlčansko, o.p.s. a jejích aktivit.....</b>	<b>42</b>
5.2.1 Cíle MAS Sedlčansko, o.p.s.....	45
5.2.2 Prioritní oblasti .....	47
<b>5.3 Projekty podpořené podle pravidel Programu rozvoje venkova a zásad MAS Sedlčansko, o.p.s.....</b>	<b>53</b>
<b>5.4 Dopad využití prostředků metodou Leader na území MAS Sedlčansko v období 2005 – 2013 .....</b>	<b>55</b>
5.4.1 Kritéria analýzy .....	56
5.4.2 Funkčnost a efektivita meziobecní spolupráce .....	61

<b>ZÁVĚR.....</b>	<b>63</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....</b>	<b>65</b>
<b>SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ .....</b>	<b>69</b>
<b>SEZNAM PŘÍLOH.....</b>	<b>70</b>
<b>PŘÍLOHY.....</b>	<b>71</b>

## ÚVOD

Po roce 1989 se jako v celé české společnosti také na českém venkově a jeho jednotlivých obcích událo mnoho převratných změn. Především byla obnovena demokratická forma vlády, byl liberalizován ekonomický i společenský život, obnoven právní řád a byly navráceny tradiční vlastnické vztahy. V rámci obcí byly znovu zavedeny obecní samosprávy, což na krátko zvedlo zájem občanů o věci veřejné. V roce 1992 začal platit nový daňový systém, který zavedl příjmy obcí na základě výnosu daně z příjmu. To znamenalo, že příjmy obcí byly tvořeny z velké části různě přepočtenými výnosy z daní z příjmu právnických a fyzických osob a DPH (rozpočtové určení daní). Výše těchto příjmů pak závisela a závisí kromě rozlohy katastrálního území především na počtu obyvatel obce a podnikatelů, kteří zde trvale žijí. Bohužel to ale znamená, že příjmy především malých obcí, s nízkým počtem obyvatel a podnikatelů byly a jsou velice nízké a neumožňují tak bez finanční pomoci národních a evropských dotačních účelových titulů výraznější investice do rozvoje obce.

Kromě toho v období po roce 1989 též docházelo v České republice k nárůstu kriminality páchané nejen na samotných občanech státu, ale i na veřejném majetku a mobiliáři obcí. Postupně, jak opadalo nadšení z revolučního období a společenských změn, obyvatelé ztráceli zájem o obecní dění. Ještě dnes jsou málokdy ochotni udělat pro svou obec a okolí svých obydlí cokoliv, co jim není uhrazeno. U lidí tak chybí vztah ke své obci, což se projevuje i v nečinném přihlížení ničení veřejného majetku. Občané si bohužel stále neuvědomují, že majetek obce je zároveň jejich majetkem a majetkem jejich spoluobčanů. Tento problém se proto snaží řešit mimo jiné lokální místní akční skupiny (MAS), které fungují na principu místního partnerství a jejich základním účelem je podpora a rozvoj venkovského regionu a to mimo jiné i prostřednictvím získávání finanční podpory z Evropské unie a národních dotačních programů. Kromě obcí a svazků obcí či jiných institucí státní moci bývají součástí místních akčních skupin i neziskové organizace, občané, podnikatelé apod.

Jedním z důležitých úkolů místních akčních skupin je i podpora vzniku nových veřejných zařízení a mobiliářů a zároveň zapojení co největšího množství obyvatel do realizace různých projektů. K tomu přispívá i bodové zvýhodnění v projektech MAS za bezplatnou svépomocnou práci pro žadatele o dotaci. Hlavním ideovým východiskem celé snahy je skutečnost, že si občané více váží a hledí věcí, na nichž se určitým způsobem podíleli. Je však třeba přiznat, že aktivizace obyvatel není úplně jednoduchou záležitostí. V současné době u lidí převládá určitá pasivita, chybí



soudržnost obyvatel a objevuje se z velké míry nezájem o veřejné dění obecně, který je vystřídán spíše preferencí vlastních osobních cílů, zájmů a potřeb. V obcích chybí dříve přítomné authority (učitel, kněz, uznávaný starosta), které by iniciovaly místní společenské a kulturní dění. Pro to, aby se aktivizace obyvatel v současných společenských podmínkách dařila, je nutná informovanost občanů a jejich interakce mezi sebou navzájem. Při vzájemné komunikaci je totiž možné u obyvatel rozvinout smysl pro veřejné záležitosti a zesílení podpory obecného zájmu na úkor zájmů osobních. V případě, že je interakce mezi spoluobčany nízká, lidé nemají ponětí o názorech a zájmech sousedů či místních organizací a získávají tak informace pouze z neosobních zdrojů, jako jsou např. sdělovací prostředky.

K probuzení zájmu o obecní a veřejné dění a informovanost obyvatel přispívají svou činností právě již zmíněné místní akční skupiny, které nejen že získávají potřebné finanční prostředky, ale především pod koordinací veřejné správy aktivně zapojují občany, podnikatelské subjekty a neziskové organizace do dění v obcích a jejich okolí. MAS fungují na základě metody LEADER, která se doslova snaží propojovat aktivity, které rozvíjí venkovskou ekonomiku.

# 1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat procesy meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko, o.p.s., jakožto významného faktoru bezpečného života obyvatel v regionu. Nedílnou součástí práce je pak stručná a přehledná charakteristika regionální politiky a samosprávných jednotek obcí a možnosti jejich spolupráce a partnerství. Dále se autor zaměřuje na zhodnocení fungování, uplatnění a přínosu místních akčních skupin a využití metody rozvoje regionů LEADER v ČR, jež zahrnuje tvorbu vlastní rozvojové strategie regionu (strategického plánu LEADER). Je posouzena i funkčnost a efektivita meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko.

Práce je členěna do pěti základních kapitol. Po úvodu a objasnění metodiky a cíle se práce pokouší charakterizovat regionální politiku obecně i konkrétněji na příkladu České republiky. Následně ve zkratce popisuje základní jednotku veřejné správy - obec a její fungování s důrazem na veřejný pořádek a bezpečnost v obcích a bude se zabývat i vývojem života v obcích v ČR po roce 1989. V kapitole *Spolupráce, participace a partnerství* nastiňuje možnosti spolupráce obcí mezi sebou navzájem a možnosti kooperace obcí a soukromého sektoru. Další část se věnuje místním akčním skupinám a metodě LEADER a jejího uplatnění v prostředí České republiky. V rámci poslední kapitoly se detailněji zaměřuje na jednu z místních akčních skupin, která působí v regionu Sedlčanska - MAS Sedlčansko, o.p.s. Zde na úvod krátce popisuje region Sedlčansko a jeho typické charakteristiky, představuje činnost obecně prospěšné společnosti MAS Sedlčansko a její projekty v rámci Programu rozvoje venkova a v neposlední řadě se pokouší analyzovat dopady využití prostředků metodou LEADER v území MAS Sedlčansko v období 2005 – 2013 a to z hlediska zapojení obyvatel.

Jako metoda při zpracování bakalářské práce byla využita analýza, komparace a práce s literaturou a příslušnými dokumenty, které se váží k uvedené problematice, výzkum potřeb dané oblasti a analýza výsledků činnosti MAS Sedlčansko, včetně projektů, které byly podpořeny dle pravidel Programu rozvoje venkova a zásad MAS Sedlčansko, o.p.s. Zároveň byl v období roku 2013, za pomoci veřejně přístupných informací a konzultací se zástupci obcí a představitelů MAS Sedlčansko hodnocen a analyzován i dopad těchto projektů na život obyvatel v regionu a to nejen z hlediska

materiálního užitku, ale i z pohledu aktivity a zapojení občanů do dění v obci a zvýšení kvality jejich života, včetně vyšší bezpečnosti v regionu Sedlčanska.

Analýza realizovaných projektů byla provedena dle předem stanovených kritérií, které se týkají:

- praktického využití projektů v každodenním životě občanů,
- vlivu projektů na zvýšení kvality života v daných obcích,
- zvýšení bezpečnosti občanů v místě bydliště,
- a míry zapojení občanů do dění v obci a jejich aktivity v rámci komunitního života.

## 2 OBCE A REGIONÁLNÍ POLITIKA

### 2.1 Charakteristika regionální politiky

#### 2.1.1 Region

Než přistoupíme k charakteristice regionální politiky, měli bychom nejdříve objasnit pojem region. Termín region je používán poměrně často, ovšem v různém smyslu a pojetí. Již dlouhou dobu se odborníci z oboru regionalistiky snaží tento termín přesněji vymezit, ale zatím bohužel bezúspěšně. Autoři publikace „Úvod do regionálních věd a veřejné správy“ proto region chápou jako komplex, který vzniká regionální diferenciací krajinné sféry.<sup>1</sup> Tuto značně širokou definici můžeme upřesnit citací ze slovníku cizích slov, který k termínu region uvádí, že se jedná o „*krajinný celek různého řádu, správní celek, okrsek, rajon.*“<sup>2</sup> V odborných publikacích<sup>3</sup> nalezneme též vymezení regionu jako oblast, pruh země, prostor, místo, která má více či méně jasně stanovené hranice nebo určité vlastnosti či vymezení regionu jako určité části státu.

Pojem region bývá často dáván do souvislosti s městy, kdy hovoříme o regionálních městech či městských regionech. V současné době je však region chápán v širších souvislostech a dnešní teoretici urbanismu definují region jako: „*Účelově (často abstraktně) vymezené území, jehož hranice jsou dány významnými funkčními vazbami (zejména v případě městského regionu) anebo společnými charakteristikami fyzikálními, přírodními, klimatickými, ekonomicko-sociálními, etnickými, jazykovými atd. Velikostně se region pohybuje od městského regionu, až do velikosti území několika států, pro něž lze vysledovat společné charakteristiky.*“<sup>4</sup>

Obecně lze konstatovat, že region je určitý územní celek, který sdružuje více měst a obcí, a to za účelem jejich vzájemné pomoci a zlepšení životních a dalších podmínek pro své obyvatele.

Regiony mohou být tzv. administrativní, kde vystupují dva základní vztahy – skladebnost (kraj – region vyšší úrovně – je tvořen více celky) a podřízenost a nadřízenost (kraj – obec), a účelové, kdy v rámci tohoto uskupení řeší konkrétní problémy, např. životní prostředí, rozvoj daného území či sociální infrastruktura. Kromě

---

<sup>1</sup> KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň, 2008, s. 63.

<sup>2</sup> ABZ *Slovník cizích slov* [online]. Praha, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.slovník-cizich-slov.abz.cz>>.

<sup>3</sup> PÁPOL, T., PAVLAS, M., et al. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Vyd. 1. Hradec Králové, 2006, s. 12.

<sup>4</sup> OBERSTEIN, I., CACH, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha, 2001, s. 262.

toho rozlišujeme též heterogenní a homogenní regiony. Homogenní regiony jsou tzv. stejnorodé a mají podobné znaky např. průmysl, zemědělství, výše nezaměstnanosti. Heterogenní vykazují značné rozdíly a odchylky např. v ekonomické vyspělosti území.<sup>5</sup>

Základními prvky, které vymezují region, jsou jádro, zázemí a hranice regionu.<sup>6</sup> Jádro je zde chápáno jako základ dalšího strukturálního vývoje sídla, kolem kterého postupně osídlení rostlo. V jádru, které většinou představuje město, je též nejvyšší kvalita a intenzita vztahů a vazeb. Vztahy města a jeho okolí bývají rozhodujícím faktorem pro vznik sídelní regionální aglomerace, která se dále může členit na několik dílčích jader. Jádro nebo jinými slovy centrum pak může být mikroregionální, mezoregionální či makroregionální<sup>7</sup>, podle toho jak velké má zázemí a vybavenost. Území, které přiléhá k centru, nazýváme zázemím. Zázemí pak dělíme na území zájmové (centrum má zájem na jeho užívání a spolupráci s ním) a spádové (obyvatelstvo odtud do centra dojíždí za účelem administrativy, občanské vybavenosti apod.) Pro vymezení regionu jsou též důležité jeho hranice, které mohou být historické, přírodní nebo administrativní. V některých případech hranice tzv. oscilují, což představuje fenomén existence území, které přirozeně spadá k více různě umístěným centrům.

Různé regiony jsou také typické svou polohou, strukturou a integrací. Poloha regionu v podstatě představuje exponovanost jeho jádra (vzdálenost vůči dalším centrům osídlení, intenzita osídlení apod.). Struktura znamená „*intenzitu a způsob rozmístění základních sídelních jednotek na daném území.*“<sup>8</sup> Integrace pak způsob jejich sjednocení a spojování ve vyšší celky.

Regiony je možné rozdělit dle tzv. řádovostní hierarchizace, která je základem sociálně-geografické regionalizace. Tou se u nás zabývá HAMPL<sup>9</sup>, který hovoří o základních třech typech regionů, které se dále dělí na další podtypy:

- **Subregiony** - představují nekomplexní území, kde chybí možnost plnit některé z potřeb obyvatelstva, většinou absence pracovních příležitostí. Subregiony jsou

---

<sup>5</sup> KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň, 2008, s. 65-66.

<sup>6</sup> PÁPOL, T., PAVLAS, M., et al. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Vyd. 1. Hradec Králové, 2006, s. 13-14.

<sup>7</sup> HAMPL, M. *Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext*. Praha, 2005, s. 30.

<sup>8</sup> *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví*. Brno, 1983, s. 333.

<sup>9</sup> HAMPL, M. *Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext*. Praha, 2005, s. 30.

nejčastěji zázemím nebo také spádovým územím velkých měst – příměstskou zónou, kdy obyvatelé dojíždějí do města (jádra) za prací.

- **Mikroregiony** z hlediska regionalistiky se jedná o „*prostorové celky menšího rozsahu, kde jsou ale již relativně uzavřeny základní regionální procesy.*“<sup>10</sup> To znamená, že v uvedeném prostoru je možné realizovat všechny základní vztahy a vazby mezi bydlištěm – pracovištěm a občanskou vybaveností. V souvislosti s mikroregiony v České republice hovoříme o mikroregionech 1. stupně a mikroregionech 2. stupně. Mikroregiony 1. stupně mají většinou vyvinutou základní občanskou vybavenost. Jejich centrem je většinou obec s rozšířenou působností tzv. obec III. stupně. Mikroregiony 2. stupně pak bývají přirovnávány k okresům. „*Vztahy mezi bydlištěm, pracovištěm a komplexem základních služeb jsou na tomto mikroregionálním stupni již zcela dominantní pro formování příslušných územních celků.*“<sup>11</sup> Centra mikroregionů 2. stupně disponují vyšší občanskou vybaveností (střední školy, divadla, nemocnice).

Kromě uvedeného rozlišení může pojem mikroregion zahrnovat i účelové mikroregiony, které jsou zakládány za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU.<sup>12</sup> Jedná se tedy o sdružení několika obcí nebo také svazky obcí, které usilují o společný cíl. OBERSTEIN s CACHEM<sup>13</sup> v této souvislosti uvádějí, že mikroregion „*nelze definovat jen jako území řádově menší než region. Mikroregion je skutečně často sdružením pouhých několika obcí, nese však typický znak aktivního vzniku „zdola“, zpravidla za účelem dosažení určitého cíle.*“ Důležitá je vlastní iniciativa obcí. Jejich spolupráce pak funguje na základě:

- smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu (dle Občanského zákoníku)
  - smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
  - zakládáním právnických osob podle Obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi.
- **Mezoregion** představuje územně rozsáhlé jednotky, které disponují nadmístní občanskou vybaveností a většinou i administrativou vyššího stupně, kterému

<sup>10</sup> PÁPOL, T., PAVLAS, M., et al. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů. Vyd. 1.* Hradec Králové, 2006, s. 17-18.

<sup>11</sup> PÁPOL, T., PAVLAS, M., et al. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů. Vyd. 1.* Hradec Králové, 2006, s. 17-18.

<sup>12</sup> PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002, s. 222.

<sup>13</sup> OBERSTEIN, I., CACH, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování.* Praha, 2001, s. 136.

nejčastěji odpovídají orgány krajské úrovně. Nacházejí se zde vysoké školy, nemocnice, sportovní areály, divadla apod. Rozlišujeme mezoregiony 1. a 2. stupně. Mezoregiony 2. stupně zahrnují tři nejvýznamnější centra, a to Prahu, Brno a Ostravu.

- **Makroregion** v našem prostředí představuje celou Českou republiku s centrem Praha.

### 2.1.2 Regionální politika

Mezi jednotlivými regiony existují tzv. regionální rozdíly, které jsou jak fyzického charakteru (nížinné, podhorské, přímořské regiony), tak sociogeografického charakteru (vzdělanostní, náboženská struktura, různá míra zaměstnanosti apod.). Některé regionální rozdíly jsou proměnlivé v čase, což nazýváme tzv. regionální dynamikou. Tyto rozdíly přispívají k podstatě většiny regionálních procesů, které řeší regionální politika. Obecně lze příčiny rozdílů mezi regiony zařadit do tří základních skupin. Jedná se o regiony, které jsou nedostatečně vybaveny přírodními zdroji, dále regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů, tedy nedostatkem kapitálu a nakonec regiony se stagnujícími či upadajícími základními odvětvími (např. strojírenství, hutnictví, textilní průmysl, těžba uhlí, u nás regiony Ostravska či Podkrušnohoří).<sup>14</sup> Regionální rozdíly jinými slovy také nazýváme regionální disparity. Regionálními disparitami se rozumí „*rozdíly v úrovni hospodářského, environmentálního a sociálního rozvoje regionů v míře, která je celospolečensky uznána za nežádoucí. Za regionální disparity nelze např. považovat rozdíly vyplývající z rozmanitosti podmínek jednotlivých regionů a z nich vyplývající rozdíly v kvalitě života např. v městských nebo venkovských oblastech, kde se výhody a nevýhody navzájem vyvažují.*“<sup>15</sup> Podstata regionálních disparit spočívá v rozdílné ekonomické výkonnosti krajů či okresů (HDP, průměrné mzdy, nezaměstnanost), potřeby strukturálních změn v krajích, kde je nutná restrukturalizace průmyslu, rozdílech mezi venkovem a městem (stárnutí venkovské populace, odliv pracovních sil do měst, nepříznivé podmínky pro podnikání na venkově), zaostalé ekonomické úrovni příhraničních okresů, v některých oblastech nedostatečné dopravní komunikaci, rozdílech ve vzdělanostní struktuře či kvalitě životního prostředí.<sup>16</sup>

<sup>14</sup> KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008, s. 98-99.

<sup>15</sup> *Strategie regionálního rozvoje ČR na období let 2007-2013* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zasady-regionalni-politiky-cr-1840.html>>.

<sup>16</sup> POSTRÁNECKÝ, J. *Regionální politika a regionální rozvoj v České republice*. Brno, 2010, s. 11.

Regionální politika má úzkou vazbu na celkovou hospodářskou politiku státu i Evropské unie. WOKOUN, et al, charakterizuje regionální politiku jako „*soubor opatření a nástrojů, pomocí kterých má dojít ke zmírnění nebo odstranění rozdílů v ekonomickém rozvoji dílčích regionů.*“<sup>17</sup> Strategie regionálního rozvoje ČR na období let 2007-2013 definuje regionální politiku jako „*soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. Základní podmínkou je jasné definování priorit koncentrace prostředků na tyto priority.*“<sup>18</sup> Základním důvodem pro existenci regionální politiky jsou především ekonomické motivy, které zahrnují požadavky na využití všech výrobních faktorů především pracovních sil, přání ekonomického růstu ve všech oblastech a optimální rozmístění firem, tak aby vyhovovalo i celostátním zájmům. Mezi další motivy řadíme i důvody ekologické (kvalitní životní prostředí), sociální (spravedlivé rozdělení příjmů, plná zaměstnanost apod.) či politické (volební výsledky).

### **2.1.3 Regionální politika Evropské unie**

Na snižování regionálních rozdílů je zaměřena i politika Evropské unie. Regionální politika na evropské úrovni bývá jinými slovy nazývána též „kohezní politika“, „politika soudržnosti“ či „politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti.“ „*Regionální či kohezní politika EU je zaměřena na podporu regionů, zejména hospodářsky slabých regionů, které zaostávají v ekonomických ukazatelích, dále na regiony se sociálními problémy nebo poškozeným životním prostředím. Jejím hlavním principem je zamezit vzniku a zvětšování výrazných regionálních rozdílů.*“<sup>19</sup> Regionální politika EU funguje na principu solidarity mezi jednotlivými státy Evropské unie. Bohatší státy a regiony přispívají na rozvoj chudších oblastí, tak aby byla zvýšena kvalita života ve všech evropských regionech.

Evropská regionální politika je tzv. komunitární, tedy koordinovaná ze strany Evropské komise. Odpovědnost za naplňování této politiky podle stanovených pravidel je však plně na jednotlivých členských zemích. Centrální koordinátor regionální politiky EU v České republice je Ministerstvo pro místní rozvoj. Stejně jako se mění rozdíly

---

<sup>17</sup> KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň, 2008, s. 100.

<sup>18</sup> *Strategie regionálního rozvoje ČR na období let 2007-2013* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zasady-regionalni-politiky-cr-1840.html>>.

<sup>19</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 10-11.



mezi jednotlivými regiony, mění se i cíle regionální politiky EU. Na období 2007 – 2013 má EU v oblasti regionální politiky následující tři cíle. 1. Konvergence, 2. Konkurenceschopnost a zaměstnanost, 3. Územní spolupráce. Na tyto cíle bylo na roky 2007–2013 vyčleněno ve strukturálních fondech a Fondu soudržnosti pro celou EU 308 miliardy €, z toho přímo pro Českou republiku 26,7 miliardy €. <sup>20</sup> Jiné zdroje hovoří dokonce o 347 miliardách €, což je více jak třetina rozpočtu celé EU. <sup>21</sup>

Regionální politika EU doplňuje program EU na podporu růstu a zaměstnanosti a to v následujících oblastech: <sup>22</sup>

- *zvysováním atraktivity zemí a regionů pro investory – zajišťováním lepší dopravní dostupnosti, poskytováním kvalitních služeb (jako je třeba vysokorychlostní internet) a ochranou přírody,*
- *podporou inovací, podnikání a znalostní ekonomiky – motivováním regionů, aby využívaly své silné stránky a aby účinněji a lépe kombinovaly evropské, státní i regionální veřejné fondy, a vytvářely specializované strategie pro hospodářský růst,*
- *vytvářením více pracovních míst s lepšími podmínkami – přilákáním většího počtu lidí na pracovní trh, zastavením tzv. „odlivu mozků“, zlepšováním adaptability pracovníků a zvyšováním investic do lidského kapitálu.“*

Finanční prostředky pocházejí ze třech různých zdrojů na základě toho, jaká oblast, v jaké zemi či regionu je financována:

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)** – inovace, investice a obecná infrastruktura,
- **Evropský sociální fond (ESF)** – projekty na pomoc v oblasti zaměstnanosti a programy pro vytváření pracovních míst,
- **Fond soudržnosti** – vývoj výroby energie z obnovitelných zdrojů, projekty ochrany životního prostředí a dopravní infrastruktury. Z tohoto fondu čerpá finanční prostředky 15 zemí. Podmínkou je, aby jejich hospodářská produkce byla nižší než 90 % průměru EU (Portugalsko, Řecko a Španělsko plus 12 nových členských zemí EU).

---

<sup>20</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 11.

<sup>21</sup> *Regionální politika* [online]. Evropská unie, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <[http://europa.eu/pol/reg/index\\_cs.htm](http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm)>.

<sup>22</sup> *Regionální politika* [online]. Evropská unie, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <[http://europa.eu/pol/reg/index\\_cs.htm](http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm)>.

Obečně se nejvíce v posledních letech investuje a financují projekty v zemích střední a východní Evropy, včetně České republiky. Nejvíce prostředků plyne na podporu „inovací, výzkumu a udržitelného rozvoje a na vytváření příhodného prostředí pro malé podniky, jež jsou páteří evropského hospodářství. Část prostředků je určena i na přes hraniční a meziregionální kooperační projekty.“<sup>23</sup>

Finanční prostředky EU, které jsou vynakládány na regionální rozvoj, obsahuje níže uvedený graf.

**Graf 1 - Finanční prostředky regionálního rozvoje EU<sup>24</sup>**



#### 2.1.4 Regionální politika v ČR

Regionální politika se v České republice pomalu začínala rozvíjet až v druhé polovině devadesátých let. Do té doby vláda řešila spíše transformační problémy a navíc meziregionální rozdíly v našem státě nebyly tak veliké. Teprve druhá polovina devadesátých let přinesla významnější především socioekonomické rozdíly mezi jednotlivými regiony, které se projevovaly např. různou výší regionální nezaměstnanosti. Prvním dokumentem v oblasti regionální politiky bylo *usnesení vlády č. 235 Zásady regionální politiky* z roku 1998. V roce 2000 vláda přijala *Strategii regionálního rozvoje České republiky*, na který navázaly *Programy rozvoje krajů ČR*. V roce 2006 pak byla schválena nová *Strategie regionálního rozvoje České republiky*

<sup>23</sup> *Regionální politika* [online]. Evropská unie, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <[http://europa.eu/pol/reg/index\\_cs.htm](http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm)>.

<sup>24</sup> *Regionální politika* [online]. Evropská unie, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/index\\_cs.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/index_cs.cfm)>.

*pro léta 2007-2013*, která reflektuje nová nařízení EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Na základě zákona 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění musí mít každý kraj zpracován svůj vlastní program rozvoje územního obvodu kraje. Stěžejní částí těchto programů jsou rozvojové priority těchto krajů. Na základě nich pak byly vypracovány regionální operační programy pro regiony soudržnosti na úrovni (NUTS 2) pro období 2007-2013. Legislativní rámec regionální politiky ČR tvoří zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o hl. městě Praze a zákon 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. Poslední jmenovaný zákon stanovuje základní typy podporovaných regionů:<sup>25</sup>

- Regiony se soustředěnou podporou státu
  - strukturálně postižené regiony,
  - hospodářsky slabé regiony,
  - venkovské regiony.
- Ostatní regiony, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů (pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelnými pohromami, regiony s výraznou nezaměstnaností či silně znečištěným životním prostředím).

V České republice funguje systém regionální politiky ve třech základních vztazích. Regionální politika z úrovně EU se uplatňuje vůči vybraným regionům NUTS 2. Česká republika pak regionální politiku uplatňuje přímo vůči vybraným státem podporovaným regionům (§4 zákona 248/2000 Sb.). Krajská regionální politika pak směřuje od krajů k vybraným mikroregionům.

Základními úrovněmi v regionálním rozvoji a realizaci regionální politiky ČR jsou:<sup>26</sup>

- Česká republika (NUTS 1),
- regiony soudržnosti (NUTS 2) – statistické oblasti,
- kraje (NUTS 3) – vyšší územní samosprávné celky,
- okresy – regionální jednotky pro stanovení regionů se soustředěnou podporou státu,

---

<sup>25</sup> ČESKO. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 2.

<sup>26</sup> *Strategie regionálního rozvoje ČR na období let 2007-2013* [online]. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zasady-regionalni-politiky-cr-1840.html>>.

- správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) – správní okrsky (NUTS 4),
- obce – obecní a městské úřady (NUTS 5).

Na závěr kapitoly uvedeme působnost obcí při podpoře regionálního rozvoje, tak jak je vymezuje zákon č. 248/2000 Sb. Obec spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Obec ve své samostatné působnosti může:<sup>27</sup>

- „podporovat rozvoj podnikatelských aktivit potřebných pro rozvoj regionu, například formou technické a investiční přípravy pro investory - podnikatele, a
- sdružovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami při zajišťování rozvojových programů společných více obcím.“

## 2.2 Charakteristika obcí jako základního článku územní samosprávy v ČR

Česká republika má sídelní strukturu, která je odlišná od okolních států. Lze ji charakterizovat následujícími rysy:<sup>28</sup>

- vysoký stupeň rozdrobenosti venkovských sídel,
- relativně nízké zastoupení velkoměst,
- významná role malých a středních měst.

Sídla mohou být venkovská, městská, poloměstská, ale i typická svými funkcemi - výrobní, dopravní, rekreační apod.) Sídla tvoří pro potřeby veřejné správy obce. Obec se může skládat z jednoho nebo více sídel.

V České republice je v současné době 6 251 obcí. Převažují malé obce do 500 obyvatel, kterých je celkem 3 499, následují města, těch je 594 a 207 městysů.<sup>29</sup>

Obec je základní článek územní samosprávy, nebo také základní územně samosprávný celek a územní jednotka státu. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) vymezuje obec jako „základní územní samosprávné společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“<sup>30</sup> Navíc je veřejnoprávní korporací,

<sup>27</sup> ČESKO. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. In *Sbírka zákonů*, Česká republika, 2000, částka 73, s. 5.

<sup>28</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 27.

<sup>29</sup> *Malý lexikon obcí ČR 2012* [online]. ČSÚ, 2013.[cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1302-12>>.

<sup>30</sup> ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů*, Česká republika, 2000, částka 73, s. 1.

kteřá má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Základním cílem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů musí chránit též veřejný zájem.<sup>31</sup>

Po roce 1989 se postavení obcí v České republice výrazně změnilo a obce mají čím dál větší význam v rámci územní samosprávy. To je výsledkem dlouhodobé decentralizace kompetencí a odpovědnosti obcí za zabezpečování veřejných statků na úkor státu. Právo na místní samosprávu obsahuje i Evropská charta místní samosprávy. Ústava ČR hovoří o tom, že „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.“ Obce jsou součástí krajů. „Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.“<sup>32</sup> To znamená, že obec má tři základní pilíře:<sup>33</sup>

- území (tzv. územní základ obce), s možností jeho změn, v obci může být jedno či více katastrálních území,
- občany – fyzické osoby, které jsou státními občany České republiky, mají v obci trvalý pobyt a dosáhly věku 18 let,
- samosprávu – spravování svých záležitostí samostatně, tzv. samostatná působnost.<sup>34</sup>

Kromě občanů existují na území obce i firmy, tedy právnické osoby a podnikatelé. Podnikatelé jsou fyzické osoby, které mají sídlo nebo provozovnu na území obce. S obcí mají co do činění i další fyzické a právnické osoby, např. vlastníci nemovitostí na území obce, kteří zde nemají trvalý pobyt, ale přechodně zde pobývají (např. majitelé rekreačních objektů).<sup>35</sup>

Obce tedy plní vlastní samosprávnou funkci (samostatnou působnost) a mají zákonem upravené pravomoci (právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat, výkon veřejné správy – volené orgány obce). Navíc plní i funkci přenesené působnosti v rámci vykonávání státní správy. „Vykonávají jí výkonné orgány obcí a jsou v této

---

<sup>31</sup> ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 1.

<sup>32</sup> ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, čl. 99, 100, s. 9.

<sup>33</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 13.

<sup>34</sup> ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 2-3.

<sup>35</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 119.

*činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy, v přenesené působnosti i krajským úřadem.*<sup>36</sup>

Obec hospodaří dle vlastního rozpočtu a má vlastní majetek tzv. ekonomický základ obce. *„Ekonomický základ samosprávy obcí je dán právem mít majetek a právem hospodaření s tímto majetkem, právem získávat vlastní finanční prostředky a hospodaření podle rozpočtu.*<sup>37</sup> Zákon o obcích tuto oblast upravuje pouze zběžně. Bližší úpravu, jak mají obce hospodařit a nakládat s majetkem, pak nalezneme v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů či v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Obce se rozkládají na jednom nebo více katastrálních území a podle nich se pak člení na části. Obce mohou pořádat místní referenda a na základě nich se slučovat nebo rozdělovat. *„Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního správního celku – kraje, tzn. z hlediska jejího území, nikoliv samostatné působnosti, kdy je suverénní a nepodléhá kraji.*<sup>38</sup>

Podle zákona o obcích existují následující druhy obcí:

- obce (jež nejsou městem),
- města (více jak 3000 obyvatel),
- městyse,
- statutární města (většina je sídlem krajských úřadů, jejich území se člení na městské části či městské obvody),
- hlavní město Praha (člení se jednotlivé městské části).

Navíc se obce rozdělují dle přenesené působnosti, tedy dle toho, jaký rozsah výkonu státní správy jim byl svěřen. Jedná se o:<sup>39,40</sup>

- obce (minimální rozsah státní správy) – obce I. typu,
- obce s pověřenými obecními úřady – obce II. typu,
- obce s rozšířenou působností – obce III. typu.

Zvláštními předpisy jsou ještě stanoveny obce se stavebním úřadem či matričním úřadem.

---

<sup>36</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 119-120.

<sup>37</sup> KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha, 2012, s. 19.

<sup>38</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 120.

<sup>39</sup> ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 11-13.

<sup>40</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 15.

Mezi nejdůležitější orgány obce patří zastupitelstvo obce, které je volené občany obce na čtyřleté volební období. Dále rada obce, kterou většinou tvoří starosta, místostarosta a další radní, kteří jsou voleni zastupitelstvem. Rada obce funguje většinou u větších obcí a měst a u obcí, kde počet členů zastupitelstva přesahuje 15. Starosta obec zastupuje a je odpovědný zastupitelstvu. Starostu zastupuje místostarosta, v případě větších obcí i více místostarostů. Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci obce (nemusí být vždy). Výbory a komise jsou poradními, iniciativními a kontrolními orgány. Obec má normotvornou pravomoc, tj. právo vydávat podzákoné právní předpisy, kterými jsou obecně závazné vyhlášky a nařízení obce.<sup>41</sup>

### 2.3 Život v obcích před a po roce 1989

Před popisem života v obcích po roce 1989, je třeba ve zkratce uvést, jaký byl stav českých obcí a venkova před společenskými změnami na počátku devadesátých let. Tento stav totiž významně určoval i směr vývoje českého venkova v nedávných letech.

Do druhé světové války byl vývoj českého venkova obdobný jako v okolních zemích. Venkov se vyznačoval silnou zemědělskou výrobou, doplněnou dalšími ekonomickými aktivitami. V obcích měly silnou pozici místní autority, pořádal se zde bohatý spolkový život a veřejnost byla velmi intenzivně zapojena do dění v obci. Život na venkově byl typický silným vztahem k půdě jako základnímu atributu bohatství a majetku, sociální vrstvy zde byly jasně rozděleny, ovšem i vzájemně propojeny silnou sociální sounáležitostí.

Výraznými zásahy do podoby českého venkova a obcí byl násilný odsun Čechů ze Sudet v roce 1938 a pozdější odsun Němců z pohraničí v letech 1949-1947. Jakkoliv byl odsun německých obyvatel vyvolán politickými událostmi, ve svém důsledku „znamenal totální ztrátu kulturní a sociální kontinuity vývoje spolupráce Čechů a Němců, naprostou změnu vlastnických vztahů, dokonalé vysídlení venkova v Sudetech, totální propad zemědělství, velký propad průmyslové výroby a dlouhodobý pokles počtu obyvatel ve srovnání let 1930-1950.“<sup>42</sup> Např. v okresech Cheb, Tachova Sokolov to bylo až na 45 % původního počtu obyvatel. Noví obyvatelé, kteří do Sudet přicházeli, neměli k místům vztah, neznali místní krajinu, často neuměli hospodařit, chyběly jim zde tolik potřebné sociální vazby. To mělo za následek mnohem nižší sociální participaci a spolupráci mezi občany. V dotčených oblastech se vyskytovala mnohem

<sup>41</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 16-23.

<sup>42</sup> PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. Praha, 2012, s. 6-8.

vyšší míra kriminality a to především na veřejném majetku, která byla bohužel společensky akceptovaná a nedostatečně stíhaná.<sup>43</sup>

Po roce 1948 byl český venkov násilně kolektivizován a byla zakládána společná družstevní hospodářství. Myšlenka kolektivizace byla založena na skutečnosti, že na větších zemědělských pozemcích je možné dosáhnout vyšší produktivity práce. Kolektivizace v ČR však měla za následek „obrovské a nevratné ekonomické, a společenské zásahy do velmi stabilního a konzervativního venkovského způsobu života. Kolektivizace byla prováděna na základě politického zadání a byla prosazována velmi razantními postupy vůči všem, kteří neměli zájem do takto vzniklých družstev vstupovat. Tento zájem pochopitelně neměli především velcí sedláci, a proto byla kolektivizace vedena především proti jejich soukromému hospodaření.“<sup>44</sup> V souvislosti se změnami ve vlastnictví se výrazně změnila i sociální struktura na vesnici. Nové pořádky redukovaly aktivity neformálních sdružení a spolků.

Od poloviny 50. let do počátku let 70. se situace na venkově mírně uklidnila a stabilizovala. Z venkova však odcházelo stále více mladých lidí do měst a v zemědělství pracovaly především starší ročníky. Stále více se prosazovalo heslo „Přiblížení venkova městu“ a docházelo k unifikaci životního stylu na venkově a ve městě. Tento přístup přinesl na území obcí pro venkov zcela nevhodné způsoby chování, architektonickou zástavbu a urbanistické postupy (např. panelové bytovky, nákupní centra apod.).

70. a 80. léta přináší fenomén výstavby rekreačních objektů na venkově. Zároveň je čím dál více koncentrována zemědělská výroba, obchody a služby do střediskových sídel. Mizí drobné obchody a restaurace z menších vesnic a tyto obce ztrácejí na ekonomickém a sociálním významu. Investuje se pouze do střediskových obcí, malé obce zaostávají a jejich vývoj je utlumován. Spolky a spolková činnost byly též koncentrovány a formalizovány. Na venkově dominovaly pouze dobrovolné hasičské sbory a tělovýchovné jednoty (často fotbalisté), případně spolky myslivců, chovatelů či pěstitelů. Ve většině obcí fungovaly i Svazy žen, které organizovaly akce pro veřejnost a kulturní akce.<sup>45</sup> Vždy se však jednalo o formální akce, a tak jejich popularita a úspěšnost nebyla příliš vysoká. Ve většině českých vesnic ztratila i vliv církve. Jako ventil pro uskutečňování vlastních plánů a zájmů funguje rekreace formou chataření a chalupaření. Vznikají chatové osady v blízkosti velkých měst a původní venkovské domy jsou prodávány jako rekreační chalupy.

<sup>43</sup> PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. Praha, 2012, s. 10.

<sup>44</sup> PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. Praha, 2012, s. 8.

<sup>45</sup> PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru*. Praha, 2012, s. 6-8.



Po roce 1990 dochází na českém venkově a v obcích k velkým změnám. Je obnovena demokratická forma vlády, navráceny tradiční vlastnické vztahy a liberalizuje se ekonomický a společenský život.

Komunistický režim potlačil právní subjektivitu územně samosprávných celků a jejich právo na samosprávu. To bylo obnoveno až s obnovou obecního zřízení v roce 1990. Zákon č. 367/1990 Sb. po 40 letech znovu obnovil samosprávu obcí. V reakci na uvolnění poměrů vzniká velké množství nových obcí (až 2 tisíce, z původních zhruba 4 tisíc na více jak 6 tisíc) a to především v nejmenších velikostních kategoriích (do 500 obyvatel). Na krátkou dobu se zvýšil i zájem občanů o věci veřejné. Po zavedení nového daňového systému v roce 1992 však malé obce získávají malé finanční prostředky, které neumožňují větší investice a rozvoj obcí.

V rámci transformace se zemědělská družstva částečně vyrovnala s původními majiteli. Pokud nezanikla, tak ve své činnosti v různých právních formách pokračují dále. Bohužel se nepodařilo, aby bylo ve větší míře obnoveno hospodaření soukromých zemědělců či rodinných farem.

Struktura zemědělské půdy a jejího vlastnictví se vrátila do stavu před rokem 1949, kdy byla ve srovnání s dobou socialismu značně rozdrobená. Půdu však většinou získali až potomci, většinou vnuci původních vlastníků, kteří k ní neměli žádný vztah. Komplikací je i velký počet vlastníků původně relativně malého pozemku. Nejčastějším řešením je pronájem půdy pokračovatelům zemědělských družstev. Mnohé pozemky leží ladem a jsou zapleveleny. Častá je spekulace se zemědělskou půdou především v okolí velkých měst, kde vznikala a stále se rozšiřuje suburbánní zóna.

Pozitivním směrem se ubírala kvalita a ochrana životního prostředí. Omezily se nepovolené avšak tolerované obecní skládky. V krajině jsou vymezeny systémy ekologické stability – biokoridory a biocentra. Změnila se legislativa v oblasti ochrany krajiny, lesa, ovzduší, hodnotí se vliv stavby na životní prostředí (Environmental Impact Assessment – EIA). Přestala se v takové míře používat chemická hnojiva.

Po roce 1989 došlo bohužel k drastickému omezení veřejné, hlavně autobusové dopravy na českém venkově. Doprava byla za socialismu výrazně dotována, což po privatizaci ČSAD již nebylo možné. Následkem toho byl snížen počet spojů a mnohé spoje byly zrušeny úplně. Např. o víkendech nemají některé obce spojení žádné. Aby obce zachovaly alespoň částečnou dopravní obslužnost, musí se na uhrazování ztrát dopravců podílet, což ovšem výrazně zatěžuje už tak nízký

obecní rozpočet. Protože byly spoje omezeny, lidé se více přiklonili k individuální automobilové dopravě. Ve výsledku to znamená menší počet zájemců o veřejnou dopravu a další omezování spojů. Existují však skupiny obyvatel, které jsou na veřejné dopravě závislé (žáci, studenti, staří lidé) a bohužel současný stav jim výrazně komplikuje jejich mobilitu.

V oblasti občanské vybavenosti obcí došlo po roce 1989 k částečnému zlepšení. Obnovily se malé obchody, hospody a různé služby. Na vesnicích však existuje relativně malá poptávka a tak není jednoduché podnikání udržet. Velkou konkurencí jsou potravinové řetězce a nákupní centra ve větších městech. Díky komunistickému režimu byla navíc tradice soukromého podnikání přetržena a lidé nemají dostatek zkušeností a odhodlání se takové formě obživy věnovat.

Dlouhodobým problémem, který není spojen pouze s porevolučním obdobím, je vylidňování venkova a menších obcí. V posledních letech však v okolí větších měst dochází k takzvané suburbanizaci a nárůstu počtu obyvatel. Suburbanizace znamená „proces stěhování rezidenčních, komerčních a dalších funkcí z jádrového města do jeho zázemí; jinak také stěhování obyvatelstva a jeho aktivit z jádra do zázemí.“<sup>46</sup> Suburbanizace však sebou nese mnohé problémy, např. nedostatečná občanská vybavenost, chybějící dopravní obslužnost apod.

Na českém venkově se v posledních letech postupně obnovuje i kulturní a společenský život vesnic. GREGORINIOVÁ se SCHOLLAROVOU uvádí důležité faktory kulturního a společenského života vesnic, mezi něž patří.<sup>47</sup>

- aktivizace obyvatel,
- činnost spolků,
- zapojení všech věkových skupin obyvatel,
- zapojení žen,
- pravidelné setkávání obyvatel a společné řešení problémů,
- existence historické paměti (kroniky, zvyky, tradice, památky),
- rozvoj místního cestovního ruchu.

Všechny tyto faktory mohou výrazně přispět k tzv. lokálnímu patriotismu a sepětí obyvatel s jejich regionem. Velice důležitou součástí života v obcích jsou různé sportovní či zájmové spolky a sdružení, které vytvářejí a podporují sociální vazby mezi

---

<sup>46</sup> OUŘEDNÍČEK, M., ŠPAČKOVÁ, P., NOVÁK, J. *Úvod do problematiky a obecná témata* [online]. Praha, 2008 [cit. 2013-4-7]. Dostupné z WWW: <<http://www.suburbanizace.cz/teorie.htm>>.

<sup>47</sup> GREGORINIOVÁ, J., SCHOLLAROVÁ, V. *Místní kultura – stabilizační a stimulační faktor rozvoje českého venkova*. Český Krumlov, 2006, s. 330.

obyvateli a nabízejí možnosti aktivního trávení volného času. Tyto spolky a sdružení bývají finančně podporovány obcí či krajem ve formě různých dotací a grantů. Bohužel existuje mnoho činitelů, které brání rozvoji společenského a kulturního života v obcích a na vesnicích. Jedná se především o:<sup>48</sup>

- pasivitu obyvatel vesnic,
- vysoký průměrný věk obyvatel,
- malý podíl žen ve volnočasových aktivitách,
- rušení základních a mateřských škol a jiných institucí na vesnicích,
- chybějící autority, které by iniciovaly společenské, kulturní a jiné akce na podporu rozvoje obce,
- chybějící adekvátní veřejné prostory.

Rozvoji venkova navíc brání obecně nižší kupní síla obyvatel venkova, menší odvaha podnikat, absence oslav církevních svátků a tradic, nezájem o veřejné dění v obci, občané nenavštěvují veřejná jednání zastupitelstva, návrhy nepřipomínají, zájem projevují pouze v případě, že se jich záležitost přímo dotýká. BINEK, et al., doporučují pro zvýšení zapojení občanů do života obce:<sup>49</sup>

- *„Zavedení pravidelných veřejných setkání k rozvoji obce (zhodnocení aktivit v minulém roce a shromáždění námětů na další rok, domluva na zapojení občanů a organizací),*
- *Vytvoření způsobu zapojení občanů do péče o prostředí obce – pořádek, stav veřejných prostranství, péče o veřejnou zeleň, zkrášlení obce uměleckými a řemeslnými předměty – nejlépe vytvořenými místními občany,*
- *Posílení vztahu občanů k obci: pořádání soutěží o nejhezčí prostor před domem, o nejhezčí ulici, nejhezčí zahrádku, společná tvorba předmětů zkrášlujících obce,*
- *Pořádání sportovních akcí otevřených veřejnosti,*
- *Účast obce v soutěži Vesnice roku a cílena snaha všech občanů o co nejlepší výsledek.“*

Účinným způsobem, jak oslovit občany a vtáhnout je do dění v obci, je zapojení dětí, které navštěvují základní či mateřskou školu. Např. prostřednictvím kreseb obce, návrhů zlepšení vzhledu obce apod.

---

<sup>48</sup> GREGORINIOVÁ, J., SCHOLLAROVÁ, V. *Místní kultura – stabilizační a stimulační faktor rozvoje českého venkova*. Český Krumlov, 2006, s. 337-339.

<sup>49</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských oblastí*. Brno : GaREP, 2010, s. 22.

Vzhled obce je důležitým činitelem, který ovlivňuje vnímání rozvojových aktivit obce a její celkové atraktivitu vlastními obyvateli i návštěvníky obce. Zlepšení vzhledu obce je v zásadě možné ve třech základních oblastech:<sup>50</sup>

1. Rekonstrukce a údržba veřejných prostranství, obecních budova místních komunikací – to zahrnuje např. revitalizace centra obce, tvorbu odpočinkové zóny, úpravu vodních ploch a jejich okolí, zlepšení kvality vody, modernizace a rozšíření veřejného osvětlení, zapojení občanů o vzhled obce (např. společné úklidy, opravy apod.), vybavení obce veřejným mobiliářem (lavičky, odpadkové koše).
2. Krajínovotvorná činnost obce – výsadba a údržba veřejné zeleně (např. podél cest, na návsi), pořízení mobilní zeleně. Výsadba by měla korespondovat s okolní krajinou a přírodou v regionu.
3. Péče o vzhled budov a pozemků soukromých subjektů – iniciace rekonstrukcí zchátralých domů pomocí jednání s jejich majiteli, využití zákonných prostředků k odstranění zchátralých staveb, podpora nového využití těchto staveb.

Mezi další způsoby, jak zatraktivnit obec je např. tvorba místního značení významných objektů, zřízení informačních tabulí, zvýraznění krajinných prvků prostřednictvím rozhledny, zřízení naučných stezek, umístění uměleckých objektů na veřejná prostranství apod.

Základem rozvoje obcí v jakékoliv oblasti ať už na poli vzhledu obce, dopravní a technické infrastruktury, životního prostředí, kvalitní občanské vybavenosti, pořádku a bezpečnosti v obci či kulturního a společenského života obyvatel je soudržnost a spolupráce občanů obce, z kterých vychází společné řešení problémů a realizace rozvojových aktivit v obci. Pro to aby se vesnice na venkově dostatečně rozvíjely je zásadní právě vlastní aktivita a zájem domácích obyvatel dané lokality.

## **2.4 Veřejný pořádek a bezpečnost v obcích**

Historické události na území dnešní České republiky, které zahrnovaly dvojitý vysídlení Sudet, nastolení komunistického režimu, znárodnění soukromého majetku a násilnou kolektivizaci a socialistické centrální hospodaření, měly nedožrnné společenské důsledky. Socialistické zřízení utlumilo přirozené občanské aktivity,

---

<sup>50</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských oblastí*. Brno : GaREP, 2010, s. 34-35.

eliminováno sociální participaci a spolupráci obyvatel, zničilo neformální spolky a zájmová sdružení. Většina společenských a občanských aktivit bylo řízeno tzv. shora bez větší možnosti vlivu samotných občanů. I původně spontánní akce měly časem nádech kolektivismu, propagandy a tlaku ze strany státu. Soukromý majetek byl eliminován, vše patřilo všem a v podstatě nikomu. Důsledkem toho byl častý nezájem občanů o vlastní obec a její vzhled, absence vztahu k lokalitě, vyšší kriminalita a ničení veřejného majetku. Po krátkém nadšení v porevolučním období tento přístup naučený z dob komunismu přetrvával a bohužel na mnoha místech stále přetrvává. Lidé se teprve postupně učí vážit si veřejného majetku a aktivně a vlastními silami se na jeho rozvoji podílet.

Dobrovolnická práce znamená neupřednostňovat pouze své vlastní zájmy a být ochoten věnovat svůj čas ve prospěch obecného zájmu. Navíc pokud se lidé na rozvoji obce vlastními silami podíleli, mají k ní a jejímu majetku mnohem bližší vztah. To samozřejmě vede i k větší sociální kontrole mezi občany jednotlivých obcí, eliminaci nezájmu občanů o to, co se děje v jejich bezprostředním okolí a snížení negativních jevů jako je vandalismus či kriminalita páchaná na veřejném majetku. Té samozřejmě nejde zcela zamezit, ale je možné ji ve značné míře tímto přístupem eliminovat.

Ochrana veřejného pořádku, která zahrnuje i bezpečnost, patří dle zákona o obcích do samostatné působnosti obce. Podle tohoto zákona může obec vydávat obecně závazné vyhlášky a zřizovat obecní policii.<sup>51</sup> Vybrané přestupky občanů může projednávat v tzv. přestupkovém řízení. Dále obce při zabezpečení veřejného pořádku spolupracují s Policií České republiky.

Obecně závazné vyhlášky slouží k úpravě povinností, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Jejich účelem není reprodukovat zákony. Obce obecně závaznými vyhláškami ukládají povinnosti např. v těchto případech: určují činnosti, které mohou narušovat veřejný pořádek a u těchto činností mohou jejich vykonávání na některých místech zakázat či časově omezit. Stanovují závazné podmínky k pořádání veřejných sportovních a kulturních podniků, tak aby byl zajištěn veřejný pořádek. Vyhlášky též slouží k zajištění čistoty a údržby ulic a veřejných prostranství, ochraně veřejné zeleně a zeleně v zástavbě či ochraně životního prostředí.

---

<sup>51</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 80-81.

Obecně závaznými vyhláškami lze v obci regulovat např. tyto oblasti veřejného pořádku: hluk a rušení nočního klidu, konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích, znečištění ulic a veřejných prostranství, pohyb psů a chov zvířat, žebrání, prostituce, ochrana a údržba veřejné zeleně (úklid a sekání), kouření na veřejných místech, vylepování plakátů, rozdělávání a udržování otevřených ohňů, podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí či provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti apod.<sup>52</sup>

Na základě obecně závazné vyhlášky je možné zřídit i obecní policii. Její zřízení a činnost upravuje zákon o obecní policii. Obecní policie má působnost na katastrálním území obce a řídí ji starosta. Obecní policie spolupracuje v mnoha oblastech s Policií České republiky. Ať už obec má obecní policii zřízenou či ne, může s Policií České republiky uzavřít písemnou koordinační smlouvu ke společnému postupu při zabezpečování místního veřejného pořádku, která určuje úkoly pro obě strany např. v oblasti prevence či při porušení veřejného pořádku v obci.

V přenesené působnosti vykonává obecní úřad i záležitosti veřejného pořádku a bezpečnosti při shromážděních. Obec spolupracuje s integrovaným záchranným systémem.

---

<sup>52</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 80-81.

## 3 SPOLUPRÁCE, PARTICIPACE A PARTNERSTVÍ

### 3.1 Možnosti spolupráce obcí v rámci mikroregionů

V České republice existuje rozdrobená sídelní struktura s velkým množstvím malých obcí. Z ekonomického hlediska je správa takového množství obcí značně neefektivní. Malé obce disponují nízkým rozpočtem, který jim neumožňuje realizovat rozvojové aktivity v takové míře, v jaké by si představovaly. Slučování obcí i z hlediska negativní historické zkušenosti není ve větší míře schůdné. Řešením je však společné sdružování obcí za účelem zabezpečování některých druhů lokálních veřejných statků pro občany.

Celonárodní asociací se všeobecným zaměřením je Svaz měst a obcí České republiky, který řeší obecné problémy obcí na celostátní úrovni a to především v legislativní oblasti. Dále existují sdružení, která řeší nějaký společný zájem a věcný problém jako např. Sdružení lázeňských míst, Sdružení historických sídel nebo Sdružení místních samospráv, které sdružuje malé obce a hájí jejich zájmy. Další úrovní jsou regionální sdružení obcí, např. Sdružení obcí Libereckého kraje, Severočeské sdružení obcí (SESŮ) apod. Další možností jsou tzv. mikroregiony, které se sdružují za účelem prosazení zájmů a rozvoje dané lokality, k čemuž jim pomáhá i společná možnost získání státních či evropských dotací (z evropských strukturálních fondů).

V České republice je navíc možné rozlišit tyto typy spolupráce obcí (právní možnosti dle zákona 128/2000 Sb., o obcích):<sup>53,54,55</sup>

- Dobrovolné svazky obcí, které jsou založené na základě písemné zakladatelské smlouvy dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tyto svazky jsou právními osobami a samostatnými účetními jednotkami a předmětem jejich činnosti mohou být pouze činnosti vymezené zákonem v samostatné působnosti jako je např. školství, zdravotnictví, sociální péče, kultura, svaz a likvidace odpadu, zásobování vodou, kanalizace. Obce mohou na svazek převést svůj majetek. Jedná o formu „zdola vznikajících“ mikroregionů, které se většinou týkají územně ucelené oblasti. Členy svazku obcí mohou být pouze obce. V této formě spolupráce je zapojeno více jak

<sup>53</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 122-123.

<sup>54</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M., et al. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 43-44.

<sup>55</sup> ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 9-10.

80 % českých obcí. V roce 2010 v České republice fungovalo více jak 760 dobrovolných svazků obcí,<sup>56</sup> které hospodařily s více jak 4,5 miliardami Kč. „Největší počet DSO uvádí jako svou hlavní činnost aktivity v oblasti vodního hospodářství. Dále jsou to aktivity v oblasti komunálních služeb, územního rozvoje, komunálních odpadů, výstavby a údržby místních komunikací.“<sup>57</sup>

- Smlouva o spolupráci – smlouva ke splnění konkrétního úkolu. Obce mohou tuto smlouvu podepsat na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tato forma spolupráce, při které nevzniká právnická osoba, je druhou nejfrekventovanější formou a využívá ji téměř polovina obcí v ČR,<sup>58</sup>
- Smlouvy o sdružení. Tzv. zájmová sdružení právnických osob (nově tzv. spolek), která se řídí zákonem č. 40/1994 Sb., občanský zákoník v platném znění. Jedná se o účelová sdružení právnických osob. Sdružení je samostatný právní subjekt s vlastní právní subjektivitou. Pro dlouhodobější spolupráci je možné založit právnickou osobu a to dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,
- Jiná seskupení obcí – obce mohou být také členy mezinárodních sdružení.

Základními principy spolupráce obcí jsou dobrovolnost, solidarita a účelovost. Dobrovolná spolupráce obcí začala fungovat zhruba ve druhé polovině 90. let a to z podnětu Programu obnovy venkova a programu SAPARD.

Asi nejvýznamnější formou spolupráce jednotlivých obcí jsou dobrovolné svazky obcí. Ty často pomáhají řešit nedostatky jednotlivých místních samospráv v personální a kvalifikační oblasti. Svazky obcí vypracovávají vlastní strategii rozvoje, což je základní koncepční dokument, který ujasňuje společné zájmy, vize a cíle spolupracujících obcí. U některých svazků obcí funguje tzv. manažer regionu, který se věnuje rozvoji celého území. Manažer by měl zároveň působit jako koordinátor projektů a mediátor v rámci různých rozvojových zájmů obcí.

Jak uvádí BINEK, et al., mají dobrovolné svazky obcí při rozvoji a spolupráci obcí velký význam, který se odráží v následujících oblastech:<sup>59</sup>

<sup>56</sup> *Přezkoumání hospodaření* [online]. Praha : Ministerstvo financí ČR, 2013 [cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf\\_prezkoumavani\\_hospodareni\\_68018.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_prezkoumavani_hospodareni_68018.html)>.

<sup>57</sup> *Blíže k hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2010* [online]. Deník veřejné správy, 2011, 5.9.2011 [cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.denik.obce.cz/clanek.asp?id=6502930>>.

<sup>58</sup> ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Praha, 2010, s. 44.

<sup>59</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*. Brno : GaREP, 2010, s. 108.



- „Jde o rozvojovou úroveň mezi obcí a krajem – subjekt usnadňující koordinaci rozvojových aktivit, komunikaci, fungování informačních sítí v rámci kraje,
- formulují a prosazují zájmy přirozených rozvojových jednotek,
- umožňují společné řešení problémů s nadobecním přesahem,
- jde o prostorový základ pro místní akční skupiny,
- v současnosti představují stabilitu deklarované spolupráce veřejné sféry bez příslibu dotací.“

Samozřejmě, že spolupráce obcí přináší i mnohé problémy. Může totiž docházet ke konfliktům obecních a nadobecních zájmů a konkurenčnímu tření mezi jednotlivými obcemi. Některé obce do svazků vstupují pouze za účelem získání finančních prostředků, což může být na úkor efektivity spolupráce. Navíc pokud jsou svazky obcí uměle vytvářené nebo finančně účelové, mohou rozvoj obcí a regionů spíše brzdit než podporovat.<sup>60</sup>

Jednotlivé svazky obcí (mikroregiony) mají vlastní organizační strukturu, která by se měla skládat z následujících složek:<sup>61</sup>

- formální – valná hromada, rada, revizní a kontrolní komise atd.,
- výkonnou – předseda, místopředseda,
- iniciační a koordinační – manažer, pracovní skupiny (např. k jednotlivým projektům).

Činnost mikroregionů je financována členskými příspěvky a dotacemi a granty určenými pro venkov (státní dotace či dotace ze strukturálních fondů EU). Prostředkem rozvoje mikroregionů je strategické plánování, které by v sobě mělo mít zakotveno principy trvale udržitelného rozvoje, a mělo by být v souladu s rozvojovými dokumenty vyšších územních celků jako je kraj, stát či EU. „Strategický plán rozvoje mikroregionu je koncepčním dokumentem, který popisuje klíčové jevy v mikroregionu, hodnotí je a navrhuje k nim dlouhodobé cíle a opatření, jejichž realizace by měla vést k pozitivnímu rozvoji daného území, k růstu místní ekonomiky, k rozvoji sociálně-spoločenských a kulturních aktivit, ochraně životního prostředí a udržitelného rozvoje při maximálním využití vlastních zdrojů a potenciálu mikroregionu.“<sup>62</sup>

<sup>60</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Paradoxy rozvoje venkova. Kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. Brno : GaREP, 2011, s. 46.

<sup>61</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 45.

<sup>62</sup> KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 46.

V rámci spolupráce, se dále regiony rozdělují na území, kde působí tzv. Místní akční skupiny (MAS), kterými se podrobněji budeme zabývat v následujících kapitolách a jejichž počet v poslední době dynamicky roste.

### **3.2 Možnosti spolupráce, participace a partnerství obcí a soukromého a neziskového sektoru**

#### **Spolupráce**

Spolupráce nejrůznějších subjektů ve většině případů umožňuje snadněji a účinněji dosáhnout stanovených výsledků. V některých případech ani není možné cíle bez spolupráce dosáhnout, a jak uvádí BINEK *„důvody pro spolupráci subjektů mají základ v existenci „synergického efektu“, tedy faktu, že společně lze dosáhnout významnějšího efektu, než kdyby každý subjekt usiloval o dosažení cíle sám. Některé problémy nejsou bez spolupráce vůbec řešitelné. Spolupráce je procesem, který ovlivňuje úspěšnost a efektivnost celé řady činností ve veřejné správě.“*<sup>63</sup> Spolupráce navíc umožňuje jednotlivým subjektům vyjednávat o společných zájmech a hledat nejvhodnější řešení problémů, které by jednotlivé obce nebyly možné uskutečnit.

#### **Partnerství**

Partnerství je *„forma spolupráce, která usnadňuje dosažení určitého cíle, resp. naplnění určitého zájmu.“*<sup>64</sup> Partnerství je základní hodnota a princip Evropské unie a její regionální politiky, která si klade za cíl snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečení jejich harmonického rozvoje.

Jedním z nejčastějších příkladů spolupráce a partnerství ve veřejné správě je spolupráce obcí za účelem podání společné žádosti o dotaci, např. na vybudování technické infrastruktury. Obecně však platí, že obojí tedy spolupráce i partnerství jsou vztahy založené na formálních i neformálních vztazích mezi partnery.

V předešlé kapitole byly uváděny právní možnosti vzájemné spolupráce obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Existují ovšem další možnosti, jak mohou jednotlivé obce spolupracovat. Ne příliš obvyklou možností je sloučení malých obcí, častější pak sdružování obcí, které vede ke společnému způsobu obstarávání záležitostí (obecní samospráva, agenda státní správy) a přenosu určité působnosti na jiný útvar,

---

<sup>63</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*. Brno : GaREP, 2010, s. 108.

<sup>64</sup> VAJDOVÁ, Z. Spolupráce obcí – jedna ze strategií lokálního rozvoje: anketa ve vztazích obcí. In LOUDA, T., GROSPÍČ, J., VOSTRÁ, L., eds. *Modernizace veřejné správy v Evropě a České republice: sborník příspěvků z workshopu s mezinárodní účastí: Praha 22. -23. 11.2005*. Plzeň, s. 228.

který ji vykonává místo obce. Některé obce (tzv. pověřené) také vykonávají úkoly veřejné správy na území více obcí. Ostatní obce jsou pak ze zákona povinny se spolu účastnit na náhradě vzniklých nákladů. Kromě toho mohou obce spolu s fyzickými a právními osobami spolupracovat v oblasti ekonomického podnikání a v neposlední řadě jsou populární partnerství mezi městy a obcemi z různých zemí, které se realizují např. prostřednictvím společných sportovních či ekologických akcí.<sup>65</sup>

Partnerství může mít formu tripartitní dohody mezi sociálními partnery, státní správou a komunitními a dobrovolnými organizacemi, tzv. neziskovým sektorem. Komunitní a dobrovolné organizace představují především dobrovolná sdružení a organizace, které se angažují v ekonomickém a sociálním rozvoji lokality. Spolupráce veřejné správy s neziskovým sektorem bývá pro obě strany výhodná. Neziskové organizace (popř. soukromý sektor) poskytují služby často ve vyšší kvalitě, s větším zacílením a empatií, než když služby poskytuje státní správa. Veřejná správa je pak schopna zajistit stabilitu projektů včetně finanční stability a celkovou garanci rozvojových projektů.

Kromě občanů a neziskových a zájmových organizací může být do partnerství zapojen i soukromý sektor a to např. prostřednictvím dohod o zajištění veřejných služeb na základě veřejných zakázek. Tato spolupráce se nazývá PPP projekty – Public Private Partnership. Spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem zachovává odpovědnost veřejného sektoru za poskytování veřejných statků, přitom však umožňuje využít předností soukromého sektoru, které spočívají v kvalitních znalostech a technologiích, lidských a finančních zdrojích apod.<sup>66</sup> PPP projekty mají mnoho forem, z nich nejčastější jsou např. kontrakt, společný podnik, pronájem veřejného podniku, koncese (schválení práva provozovat určitou činnost), licence, leasing či franchising.<sup>67</sup> Aplikaci PPP projektů ovšem brzdí vysoká míra korupce a klientelismu, která některé projekty může provázet.

Zvláštní formou spolupráce veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru jsou tzv. místní akční skupiny, kterým bude věnována samostatná kapitola.

Partnerství a spolupráce bývá nejčastěji iniciována zdola např. tzv. komunitním přístupem, kdy podněty ke spolupráci přichází od samotných občanů či podnikatelských

---

<sup>65</sup> PÁPOL, T., PAVLAS, M. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. 1. vyd. Hradec Králové, 2006, s. 24.

<sup>66</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 635.

<sup>67</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 654 – 663.

subjektů. Některé formy spolupráce jsou iniciovány shora např. národními vládami či nadnárodními seskupeními. Zapojení veřejnosti a podnikatelů do rozhodování o regionálním a lokálním rozvoji má za následek zvýšení kvality poskytovaných služeb a jejich vyšší zacílení a soulad s potřebami samotných občanů.<sup>68</sup>

Mezi další formy partnerství patří i zapojení expertů, odborníků ale i široké veřejnosti do rozhodovacích procesů. Mohou tak být připomínkovány např. vyhlášky či koncepce rozvoje území.

### **Participace**

Participace je dle KADEŘÁBKOVÉ s PEKOVOU<sup>69</sup> „jednání, které není motivováno pouze egoisticky s důrazem na vlastní zájmy a preference, ale naopak ji můžeme chápat jako jednání zaměřeném prosperitu celku, se kterým sdílím každodenní život v pozitivním i negativním slova smyslu. Takovýto přístup k životu v jakékoliv komunitě představuje základ občanské společnosti i fungujícího právního státu. Participaci také můžeme také chápat v úzkém slova smyslu jako přímou účast občanů na správě věcí veřejných.“

Základem demokratického zřízení je právě participace občanů a občanských sdružení a jejich přímé zapojení do rozhodovacích procesů. Aktivní účast a zapojení občanů do lokálních a regionálních komunit má dvě základní formy – reprezentativní a participační. Reprezentativní se realizuje prostřednictvím voleb, participační průběžným podílením se občanů na rozhodovacích procesech.

Důležitou složkou spolupráce obcí se svými občany a jejich participace a dění v obci je i tzv. dobrovolnictví. Dobrovolníci jsou občané, které nabízejí aktivní součinnost při plnění úkolů veřejné správy a to často bezplatně či za symbolickou odměnu. Základním znakem dobrovolnictví je vysoký stupeň individuality a neformálnosti. Dobrovolníci se nejčastěji uplatňují v sociálních službách, zdravotnictví, kultuře, sportu či péči o vzhled obcí.<sup>70</sup> Jednou z nejčastějších forem dobrovolnictví jsou např. dobrovolné hasičské sbory.

---

<sup>68</sup> VAŠTIKOVÁ, M. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. 1. vyd. Praha, 2008, s. 11.

<sup>69</sup> KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha, 2012, s. 156.

<sup>70</sup> PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s. 666.

## 4 MAS A METODA LEADER A JEJÍ UPLATNĚNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Místní akční skupiny (MAS, Local Action Groups - LAG) představují zvláštní formu spolupráce, do které je zapojen jak veřejný, tak podnikatelský a neziskový sektor. Místní akční skupina je právnickou osobou a jejím hlavním účelem je podpora a rozvoj venkovského regionu a to prostřednictvím finanční podpory z Evropské unie. MAS tvoří společenství občanů, neziskových organizací, soukromých podnikatelů a veřejné správy zastoupené např. obcemi, svazky obcí či jinými institucemi veřejné správy.

Aktivity místních akčních skupin jsou založeny na metodě LEADER, proto se také někdy nazývají tzv. leaderovskými mikroregiony. MAS jsou vymezeny směrnicí iniciativy LEADER Evropské unie jako „*ucelený územní celek s počtem obyvatel v rozmezí 10 000–100 000 a hustotou obyvatel nepřekračující 120 obyvatel/km<sup>2</sup>, který má zpracovanou integrovanou strategii rozvoje.*“<sup>71</sup>

Základními parametry MAS je geograficky homogenní území a to s počtem obyvatel od 10 do 100 tisíc. Na území se nesmí nacházet města s počtem obyvatel větším než 25 tisíc. Region, kde působí MAS, by měl mít venkovský charakter. V MAS může být účast zástupců veřejné správy maximálně 50 %, minimálně dalších 50 % musí být podnikatelé a neziskové organizace. Program rozvoje venkova stanovuje, že MAS může mít formu obecně prospěšné společnosti (podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů) nebo formu občanského sdružení (podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů) či zájmové sdružení právnických osob (podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).<sup>72</sup> MAS musí být registrována na Ministerstvu vnitra a mít stanoven svůj statut, stanovy, strukturu a organizační řád. Důležitým a povinným dokumentem je strategie pro území dané místní akční skupiny. Jednotliví členové MAS musí mít v mikroregionu sídlo, bydliště nebo v něm musí prokazatelně působit. Základním předpokladem MAS je též fungování uskupení metodou LEADER.<sup>73</sup>

<sup>71</sup> KAŠPAROVÁ, L. PŮČEK, M. *Kohezní politika: Osídlení v České republice*. Praha, 2009, s. 46.

<sup>72</sup> *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Opatření IV.1.1, Místní akční skupina, Praha, 2012, s. 3.

<sup>73</sup> *Místní akční skupiny* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2013 [cit. 2013-8-3]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny>>.

Název metody LEADER je odvozen z francouzštiny a znamená Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale). Metoda je vymezena článkem 61 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Podmínkou fungování tohoto přístupu jsou následující prvky:<sup>74</sup>

1. strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území,
2. partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni,
3. přístup zdola spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží místním akčním skupinám,
4. více odvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství,
5. uplatňování inovačních přístupů,
6. provádění projektů spolupráce,
7. vytváření sítí místních partnerství.

Strategie místního rozvoje (plán rozvoje území) se jinými slovy nazývá též strategický plán LEADER (SPL). Na základě tohoto dokumentu určuje konkrétní MAS priority pro rozvoj mikroregionu. Na realizaci strategického plánu žádají jednotlivé MAS finanční prostředky z Programu rozvoje venkova v přibližném rozsahu 70 - 100 miliónů Kč, které přerozdělují podle územních priorit rozvoje místním žadatelům (až do roku 2015). V podstatě tak působí jako rozvojové agentury. MAS získávají přímé dotace, které jsou jim poskytovány na provoz, administrativu a poradenství spojené se Strategickým plánem LEADER (SPL) a to v rámci opatření IV. 1. 1. Navíc žádají o finanční podporu na celou realizaci SPL, ovšem dotaci na realizaci jednotlivých projektů v rámci opatření IV. 1. 2. již obdrží na svůj účet přímo koneční žadatelé.<sup>75</sup> Tito žadatelé jsou obce, občanská sdružení, neziskové organizace či místní podnikatelé. Finanční prostředky mohou MAS získávat nejen z Programu rozvoje venkova,<sup>76</sup> ale také např. z programu LEADER ČR. Ten umožňuje také financovat strategický plán a jeho realizaci, ovšem řádově v nižších částkách a chybí

---

<sup>74</sup> *Metoda LEADER* [online]. Místní akční skupina Partnerství venkova, 2013 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.maspartnerstvi.cz/metoda-leader>>.

<sup>75</sup> *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013. Opatření IV.1.2, Místní akční skupina, Praha, 2012, s. 3.*

<sup>76</sup> *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013. Opatření IV.1.1, Místní akční skupina, Praha, 2012.*

zde spoluúčast ze strukturálních fondů. Dalšími operačními programy k financování SPL jsou např. program Lidské zdroje a zaměstnanost, program Přes hraniční spolupráce či Regionálního operačního programu.<sup>77</sup>

V České republice se místní akční skupiny sdružují v Národní síti místních akčních skupin ČR, která byla v současné formě založena v roce 2007. Síť jako neformální uskupení však vznikla již v roce 2005 a to pod názvem Národní síť rozvoje venkova. Národní program LEADER byl zahájen v roce 2004, ovšem první místní akční skupiny vznikaly již od roku 2002.<sup>78</sup>

Počet MAS v posledních letech v Čechách dynamicky roste. Na území České republiky v současné době existuje celkem 173 místních akčních skupin. Z toho 150 jsou členy Národní sítě MAS ČR.<sup>79</sup> Mnohé MAS se geograficky překrývají. Fungování metody LEADER v praxi má bohužel i své stinné stránky. Místní akční skupiny založené na metodě LEADER bývají v řadě případů vnímány pouze jako zdroj peněz pro dané území a jeho vybrané subjekty a jako by se vytrácel původní smysl této metody, která má být především metodou spolupráce. BINEK<sup>80</sup> přímo konstatuje, že *„jednotlivé MAS jsou v současnosti spíše nástrojem pro administraci předkládaných projektů (využití veřejných prostředků), ale už ne tolik pro aktivaci (oživení a endogenní rozvoj) venkovského regionu. Lze tedy říci, že MAS bez spojení obou těchto skupin funkcí (což by mělo být žádoucí) nepracují plně metodou Leader.“* Potenciál metody LEADER v ČR není podle odborníků plně využit. Metoda LEADER tak bohužel nenapomáhá rozvoji českého venkova, tak jak by podle svého původního záměru měla. V českém prostředí se tak spíše jedná o formu dotačního programu.

---

<sup>77</sup> KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha, 2012, s. 180 - 181.

<sup>78</sup> *Stručná historie iniciativy Leader v České republice* [online]. Místní akční skupina Partnerství venkova, 2013 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.maspartnerstvi.cz/strucna-historie-iniciativy-leader-v-ceske-republice>>.

<sup>79</sup> *Členská základna NS MAS ČR k 10.7.* [online]. 2013 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://nsmas.cz/content/uploads/2013/07/clenove-NS-MAS-CR-k-10.7.2013-mapa.pdf>>.

<sup>80</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Paradoxy rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno : GaREP, 2010, s. 49.

## 5 MAS SEDLČANSKO

### 5.1 Region Sedlčansko

Region Sedlčansko je oblast, která leží cca 50 km jižním směrem od Prahy a to ve středním Povltaví, kde se stýkají jižní a střední Čechy. V severní části Sedlčanska teče řeka Vltava, v jižní části se nachází vrchovina Českého Meránu a Čertovy hrbatiny s nejvyšší horou Javorová skála, která je vysoká 723 m nad mořem. V této části také můžeme nalézt známý středočeský ski areál Ski Relax Monínec a město Sedlec-Prčice. Východ Sedlčanska sousedí s regionem Voticko. Jednou z nejvýznamnějších památek Sedlčanska je gotický hrad Vysoký Chlumec, v jehož podhradí se nachází Muzeum vesnických staveb středního Povltaví. Region Sedlčansko je krajem plným žulových skalisek a balvanů, lesů, rybníků a pastvin. Oblastí protéká již zmíněná řeka Vltava, která měla původně hluboké koryto obklopené vysokými skalami. To však bylo zatopeno vodou a vznikly tak Orlická, Kamýčká a Slapská přehrada, které poskytují bohaté prostory k rekreaci. Ze zajímavostí regionu jmenujme např. přírodní rezervaci Drbákov – Albertovy skály, keltské oppidum nedaleko Hrazan či zříceninu hradu Ostromeč. Za návštěvu jistě stojí i Červený Hrádek či rodiště maršálka Radeckého, které se nachází v Třebnici. Mezi technické památky patří mnoho místních vodních mlýnů, z nichž nejstarší a nejkrásnější je v Bláhově Lhotě. Největším rybníkem na Sedlčansku je Musík, který byl zbudován slavným rybníkářem Jakubem Krčínem z Jelčan a ze Sedlčan. V regionu se nachází mnoho rozhleden např. Drahoušek u Osečan, která stojí na 504 m vysokém kopci a sama má 32, Veselý vrch u Mokrska (489 m, 25 m), Onen Svět (590 m, 15 m) či Hodětín u Petrovic (551 m, 36,6 m). Oblast kolem Petrovic se nazývá Kraj kamenů. Je zde k nalezení viklan Husova kazatelna, týněčanská jeskyně či originální křížová cesta s reliéfy vytesanými do kamene.<sup>81</sup>

Území Sedlčanska bylo dle archeologických nálezů zalidňováno již od doby bronzové. U obcí Milešov, Krásná Hora, Sedlčany a Příčovy se ve středověku těžilo zlato. Z husitské doby se zachovala lidová tradice, která dodnes spojuje řadu míst s pobytem Mistra Jana Husa. Průmyslový rozvoj v 19. století byl zanedbatelný, byl však zaznamenán obrovský společenský rozmach, vznikla řada spolků a organizací –

---

<sup>81</sup> *Sedlčansko* [online]. Sdružení obcí Sedlčanska, 2012 [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <<http://www.sedlcansko.cz/predstavujeme-sedlcansko>>.



přes divadelní ochotníky, knihovny, muzea, pěvecké spolky k hasičům a mnoha dalším.<sup>82</sup>

V období po druhé světové válce došlo k zprůmyslnění Sedlčanska, byla vystavěna vltavská kaskáda a původní ráz krajiny byl pozměněn zemědělskou výrobou. Sedlčansko stejně jako jiné venkovské regiony v České republice zaznamenaly v poválečném období výraznou přestavbu vesnických sídel. Byla narušena tradiční zástavba vesnických lokalit díky likvidaci hodnotných zemědělských usedlostí či jejich nevhodnými úpravami. Mnoho vesnických a zemědělských usedlostí ztratilo svou původní funkci. Přestavené a nové objekty však nerespektovaly původní vzhled obce a obsahovaly architektonické prvky, vzory a dekorace, které jsou pro prostředí české vesnice cizí a nepřírozené. Výrazným fenoménem, který ovlivnil vzhled českých obcí je chalupaření.<sup>83</sup> Výstavba chalup či přestavba původních objektů na rekreační zařízení se nevyhnula ani sedlčanskému regionu.

Centrem regionu je město Sedlčany, které se nachází cca 60 km na jih od Prahy na soutoku dvou potoků, Sedleckého a Mastníka. První písemná zmínka o slovanské osadě v tomto místě pochází z roku 1057 a již ve 12. století byly Sedlčany přirozeným střediskem Středního Povltaví. Od 14. století patřily Sedlčany jako trhovává ves a přilehlé místní zlaté doly Rožmberkům. Během vlády Karla IV. však byly doly navráceny královské komoře. 15. století znamenalo pro Sedlčany velký rozkvět, město získalo řadu privilegií a znak s Rožmberskou pětistou růží. Od roku 1580 město patřilo proslulému staviteli rybníků regentovi Jakubovi Krčínovi z Jelčan, který vybíral od projíždějících kupců vysoké mýtné, což mělo za následek spory Krčina s místním měšťanstvem. Opětný rozkvět města byl zaznamenán v souvislosti se zavedením železniční trasy z Olbramovic do Sedlčan v roce 1894. V 19. století byla též ve městě postavena nová radnice. Centrem města je náměstí T. G. Masaryka, v jehož horní části se nachází morový sloup, se sochou Panny Marie od Bernardo Spinettiho. Významnou stavbou je též obranný kostel sv. Martina. Druhá světová válka sebou přinesla vystěhování českého obyvatelstva ze Sedlčanska a Neveklovska z důvodu zřízení nacistického vojenského prostoru. Do roku 1960 existoval Sedlčanský okres, který byl ovšem zrušen a celý region Sedlčanska od té doby patřil pod okres Příbram. Po reformě

---

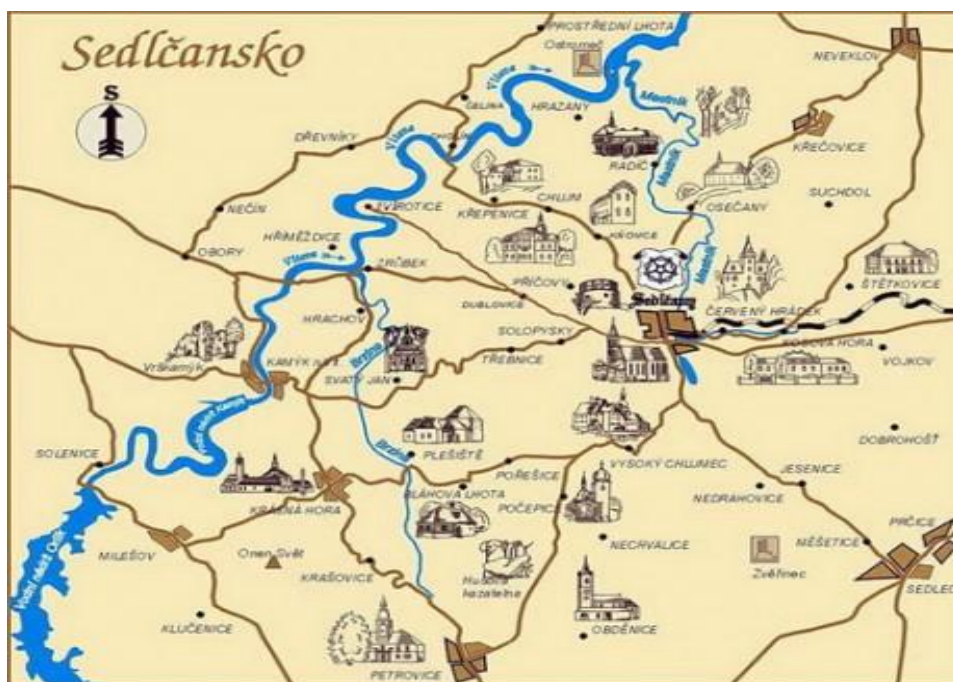
<sup>82</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

<sup>83</sup> HROCH, D. *Současná výstavba na vesnici a tradiční lidová architektura: sborník Městského muzea Sedlčany*. Sedlčany, 2007, s. 5-6.

veřejné správy v roce 2003 se ze Sedlčan stala znovu obec s rozšířenou pravomocí.<sup>84</sup> Ke konci roku 2012 žilo v Sedlčanech celkem 7 552 obyvatel.<sup>85</sup>

Podrobnější mapu oblasti obsahuje Příloha XI., zde je uvedena pouze ilustrační mapka s jednotlivými obcemi a zajímavými kulturními a historickými památkami.

**Obrázek 1 - Mapka Sedlčanska a jeho kulturních a historických památek<sup>86</sup>**



## 5.2 Představení MAS Sedlčansko, o.p.s. a jejích aktivit

MAS Sedlčansko má právní status obecně prospěšné společnosti a sídlo v Krásné Hoře nad Vltavou v okrese Příbram. Skupina byla založena na dobu neurčitou v listopadu roku 2005 a to podepsáním zakladatelské smlouvy mezi Sdružením obcí Sedlčanska a ZD Krásná Hora a. s. V prosinci, roku 2005 byla zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Městským soudem v Praze, se sídlem v Krásné Hoře nad Vltavou čp. 172.

V místní akční skupině Sedlčansko bylo v době tvorby strategického plánu LEADER zapojeno celkem 27 obcí<sup>87</sup>, koncem roku 2012 to již bylo celkem 30 obcí.<sup>88</sup>

<sup>84</sup> Sedlčansko [online]. Sedlčanský kurýr, 2013 [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <[http://www.sedlcany-info.cz/?page\\_id=24](http://www.sedlcany-info.cz/?page_id=24)>.

<sup>85</sup> Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/cz/obce\\_d/index.htm](http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm)>.

<sup>86</sup> Sedlčansko [online]. Sedlčanský kurýr, 2013 [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <[http://www.sedlcany-info.cz/?page\\_id=24](http://www.sedlcany-info.cz/?page_id=24)>.

Výměra členských obcí tvoří cca 500 km<sup>2</sup> s počtem obyvatel cca 25 000.<sup>89</sup> Území místní akční skupiny Sedlčansko je téměř totožné s mikroregionem Sedlčansko, kde působí zájmové Sdružení obcí Sedlčanska, které bylo založeno již v roce 1995 a v té době čítalo 23 obcí. Zájmové Sdružení obcí Sedlčanska, které je partnerem a spoluzakladatelem MAS Sedlčansko, funguje na principu dobrovolného svazku obcí a snaží se podporovat rozvoj ekonomického potenciálu a podnikatelských aktivit, školství, zdravotnictví a sociální péče. Důraz je kladen též na rozvoj turismu a cestovního ruchu, ochranu a tvorbu životního prostředí, dopravu i dopravní obslužnost v regionu a rozvoj technické infrastruktury. Od roku 2002 provozuje sdružení svou vlastní kancelář v Sedlčanech.<sup>90</sup> Primární koncepční dokument sdružení byl použit jako základ pro návrhovou část SPL MAS Sedlčansko.

Území MAS Sedlčansko se rozkládá na pravém i levém břehu Vltavy ve východní části okresu Příbram. Území zahrnuje oblast Sedlčanska a části Příbramska a konkrétně působí v obcích: Bohostice, Dolní Hbity, Dublovice, Jablonná, Jesenice, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Kosova Hora, Krásná Hora nad Vltavou, Křepeňice, Milešov, Nalžovice, Nedrahovice, Nechvalice, Obory, Osečany, Pečice, Petrovice, Počepice, Prosenická Lhota, Příčovy, Radíč, Sedlčany, Smolotely, Solenice, Svatý Jan, Štětkovice, Višňová, Vysoký Chlumeč.

V této oblasti dlouhodobě ubývá obyvatelstvo, dokonce za posledních 150 let o celou jednu třetinu.<sup>91</sup> Tento úbytek zaznamenávají především menší sídla na úkor měst. Průměrný věk obyvatel v okrese Příbram, kam Sedlčansko patří, je více jak 41 let.<sup>92</sup> Bohužel Sedlčansko bojuje s relativně nízkou vzdělaností svých obyvatel. Pracovní příležitosti široké skupině obyvatel poskytují větší zemědělské a průmyslové podniky a mnoho lidí za prací dojíždí do větších měst. Na Sedlčansku má dlouhou tradici zemědělská činnost, která zaměstnává mnoho obyvatel mikroregionu.

---

<sup>87</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

<sup>88</sup> *MAS Sedlčansko, o.p.s.* [online]. Krásná Hora, 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=52&Itemid=37](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=37)>.

<sup>89</sup> *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. Český statistický úřad, 2013. [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/cz/obce\\_d/index.htm](http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm)>.

<sup>90</sup> *Sdružení obcí Sedlčanska* [online]. Sdružení obcí Sedlčanska, 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <<http://www.sedlcansko.cz/o-nas>>.

<sup>91</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

<sup>92</sup> *Vývoj vybraných ukazatelů v okrese Příbram v letech 2000 až 2011* [online]. Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj, 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vyvoj\\_vybranych\\_ukazatelu\\_v\\_okrese\\_pribram](http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vyvoj_vybranych_ukazatelu_v_okrese_pribram)>.

V minulosti byla však malá podpora věnována drobným podnikatelům a zemědělcům, kteří by mohli mít nemalý podíl na budoucí prosperitě regionu. Jedním z úkolů MAS Sedlčansko je právě podpora drobného podnikání. Dopravní obslužnost obcí je dle sedlčanských obcí na přijatelné úrovni a umožňuje dostatečnou mobilitu obyvatel. Technická infrastruktura jako je zásobování pitnou vodou, kanalizace a zásobování energií je dostatečné, jednotlivé obce však mají výrazné problémy se špatným stavem místních a doprovodných komunikací. Stejně tak občanská vybavenost v některých místech značně zaostává. Region je více jak výhodný pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace. V posledních letech se výrazně k lepšímu změnil estetický ráz krajiny, byly opraveny mnohé kulturně – historické památky a zlepšilo se i životní prostředí, které nevykazuje žádné krizové poškození.

Existence MAS Sedlčansko je založena na dvou základních hodnotách regionu – krásné rozmanité krajině a kvalitním lidském potenciálu.<sup>93</sup>

MAS Sedlčansko má celkem 24 členů. Jsou v něm zástupci veřejného sektoru, tedy obce, města a dobrovolné svazky obcí, dále zástupci soukromého sektoru – průmyslové podniky, zemědělská družstva ale i místní drobní podnikatelé a v neposlední řadě neziskový sektor, který zahrnuje sportovní, zájmová, kulturní či sociálně zaměřená sdružení. Členové jsou následující:

**A) Veřejný sektor**

Sdružení obcí Sedlčanska, jehož součástí jsou členské obce a města:

Dublovice, Jesenice, Kamýk nad Vltavou, Klučenice, Kňovice, Kosova Hora, Krásná Hora nad Vltavou, Křepenice, Milešov, Nalžovice, Nedrahovice, Nechvalice, Osečany, Petrovice, Počepice, Prosenická Lhota, Příčovy, Radíč, Sedlčany, Solenice, Svatý Jan, Štětkovice, Vysoký Chlumeč

Dále samostatně obce: Dolní Hbity, Dublovice, Jablonná, Kamýk nad Vltavou, Krásná Hora nad Vltavou, Milešov, Obory, Višňová

**B) Podnikatelský sektor**

ZD Krásná Hora nad Vltavou, a.s., EKO-SOFT Krásná Hora nad Vltavou, s.r.o., Zemědělská Klučenice, a.s., ZS Dublovice, a.s., Ing. Stanislav Žák, ZS Nalžovice a.s., Brothers Records s.r.o., Jiří Roškot, Ing. Jan Zeman

---

<sup>93</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z: WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

## C) **Neziskový sektor**

TJ Krásná Hora nad Vltavou, MO OS SD ČR Kamýk nad Vltavou, Myslivecké sdružení Obory – Luhy, Spolek divadelních ochotníků Petrovice, O.s. SUMIKO, TJ Sokol Kamýk nad Vltavou.

SPL MAS Sedlčansko, který je pojmenován „Sedlčansko - pohoda v srdci Čech“, uvádí i vizi MAS, která zní: *Sedlčansko je „region, který dokáže do roku 2013 rozvinout svůj vnitřní potenciál a generovat takové zdroje, které na jedné straně umožní co největší míru nezávislosti na dotacích a veřejných finančních podporách a na straně druhé, které zajistí vysokou kvalitu života jeho obyvatelů. Souhrnně řečeno vizí je Sedlčansko silné, Sedlčansko sebevědomé, Sedlčansko atraktivní a Sedlčansko přívětivé.*<sup>94</sup> Uvedený strategický plán LEADER je dokument, který zahrnuje plánovací období od roku 2007 do konce roku 2013. Za nejdůležitější potenciál Sedlčanska MAS považuje obyvatele území a kulturní a přírodní dědictví mikroregionu.

### **5.2.1 Cíle MAS Sedlčansko, o.p.s.**

Cíle MAS Sedlčansko lze rozdělit do pěti základních skupin:<sup>95</sup>

#### **1. Rozvoj kulturního, společenského, sociálního a ekonomického zázemí:**

- efektivní využívání kulturních zdrojů, ochrana a zachování dědictví,
- zajištění prostor, vybavení a služeb k pořádání kulturních a společenských akcí,
- výchova, vzdělávání, informování dětí a mládeže,
- zvýšení kvalifikace obyvatel, osvěty a poskytování poradenských činností,
- zachování a posílení životaschopných sociálních struktur,
- zajištění kvalitních pracovních a životních podmínek,
- zlepšení podmínek zaměstnanosti s cílem zajistit využití vrozeného potenciálu,
- koordinace rozvoje venkova a jeho osídlování,
- zajištění potřebné infrastruktury,
- rozvoj sociálního a ekonomického potenciálu,
- zlepšení a udržení konkurenceschopnosti,
- diverzifikace činností s cílem zavádět doplňkové nebo alternativní činnosti,
- zachování a posílení charakterizovaných systémů hospodaření,
- posílení ekonomického prostředí zvýšením přidané hodnoty místních produktů,

<sup>94</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

<sup>95</sup> *MAS Sedlčansko, o.p.s.* [online]. Krásná Hora, 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=48&Itemid=27](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=27)>.

- příprava místních komunit na koncipování a realizaci místního rozvoje,
- podpora aktivního partnerství místních aktérů.

## **2. Zajištění technické infrastruktury:**

- obnova lesních a polních cest,
- zajištění prostupnosti krajiny,
- realizace cyklostezek, hiposteze, pěších a naučných cest,
- vybudování a obnova přístupových cest i doprovodných komunikací,
- vytváření kvalitních forem dopravního využití,
- odstranění živelné skládky,
- zajištění správného ukládání odpadů,
- vybudování zařízení na recyklaci, třídění a likvidaci odpadů,
- výstavba kanalizace nebo čistíren odpadních vod,
- zabezpečení zásobování pitnou vodou, elektrickou energií, plynem a teplem.

## **3. Podpora zemědělství a obnovitelných zdrojů energie:**

- podpora multifunkčního zemědělství jeho diverzifikace,
- rozvoj trvale udržitelného rozvoje venkova a podněcování tradiční zemědělské výroby,
- zlepšení podmínek hospodaření a prodeje jejich produktů,
- rozvoj, přestavby a změny zaměření výrobního potenciálu,
- podpora zavádění nových technologií ke zlepšování jakosti výrobků,
- podpora investic zlepšující pracovní, výrobní i zdravotní podmínky,
- podněcování snižování výrobních nákladů a zvyšování jakosti,
- ochrana a zlepšování přírodního prostředí i pohody zvířat,
- aplikace nových inovací ke zlepšení a monitorování jakosti,
- ochrana a posílení vysoké hodnoty přírody a trvale udržitelného zemědělství,
- usměrňování výroby v souladu s předvídatelnými tržními trendy,
- podněcování rozvoje nových odbytišť, odbytových kanálů nebo zpracovatelských postupů,
- nákup strojů a technologie pro výrobu obnovitelných zdrojů energie,
- stavební, technologické a strojové vybavení k využívání obnovitelných zdrojů energie,
- výstavba zařízení nebo rozvodů pro využití obnovitelných zdrojů energie.

## **4. Zlepšení stavu životního prostředí a atraktivity území:**

- podpora ochrany životního prostředí,

- rehabilitace přírodních lokalit a obnova zdevastované krajiny,
- obnova parků, zahrad, krajinářských úprav, památných stromů a stromořadí,
- regenerace poškozené krajiny, nákup a výsadba dřevin, rostlin, osiv a zvířat,
- pořizování strojů, zařízení i technologií pro obnovu a údržbu přírodního dědictví,
- obnova a čištění vodních ploch nebo rybníčních soustav,
- výstavba a obnova sportovních zařízení,
- podpora lesnictví, rybářství, myslivosti, turistiky a cestovního ruchu,
- obnova budov, památek, historických objektů a charakteristických stavebních prvků,
- statické zabezpečení zříceniny.

### **5. Využívání realizace spolupráce a technická pomoc:**

- komunikace a spolupráce se subjekty majícími vztah k rozvoji venkova a zemědělství,
- další společná územní meziregionální nebo zahraniční mezinárodní spolupráce,
- odstraňování nerovností a posílení stejných příležitostí pro muže i ženy,
- tvorba a provoz informační základny, zajištění základní technické pomoci,
- příprava a realizace informačních a metodických materiálů a různých školicích pomůcek.

#### **5.2.2 Prioritní oblasti**

Strategie MAS Sedlčansko vychází ze čtyř základních prioritních oblastí, které se skládají z jednotlivých tzv. fichí. Fiche je „*stručný popis navržených opatření stanovených MAS v souladu se Strategickým plánem Leader a vymezuje oblast podpory pro konečné žadatele v rámci opatření*“. Cíle fiche musí odpovídat cílům vymezeným v rámci SPL.<sup>96</sup>

Na následujících řádcích uvádíme prioritní oblasti a jednotlivé fiche a ve zkratce i jejich jednotlivé cíle, tak jak je prezentuje SPL MAS Sedlčansko:

#### **1. Prioritní oblast: Sedlčansko silné**

##### ***Fiche 1.1 Podpora a vznik mikropodniků (I)***

Cíly jsou: tvorba pracovních míst, podpora cestovního ruchu a ubytovacích a stravovacích kapacit, kterých je v regionu vzhledem k malebné krajině

<sup>96</sup> MAS Střední Haná [online]. Střední Haná, 2013 [cit. 2013-8-9]. Dostupné z WWW: <<http://www.masstrednihana.cz/fiche>>.

nedostatek, rozvoj místní ekonomiky, tradičních řemesel, podpora zemědělských podniků při diverzifikaci jejich činnosti nezemědělské povahy.

#### ***Fiche 1.2 Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků (2)***

Cíly jsou: podpora zemědělců a jejich konkurenceschopnosti, jejich spolupráce navzájem a spolupráce se subjekty zabývající se vývojem a výzkumem v zemědělství.

### **2. Prioritní oblast: Sedlčansko sebevědomé**

#### ***Fiche 2.1 Vzdělávání a spolupráce (3)***

Cíly jsou: informace o možnostech investic do venkova, realizace vzdělávacích a informačních seminářů v tematických okruzích:

- zavádění nových výrob, výrobních metod a technologií,
- diverzifikace zemědělských činností s ohledem na životní prostředí,
- dobré zemědělské a ekonomické podmínky,
- správná zemědělská praxe včetně požadavků na cross-compliance,
- bezpečnost, kvalita a správná výrobní a hygienická praxe.

### **3. Prioritní oblast: Sedlčansko atraktivní**

#### ***Fiche 3.1 Kulturní dědictví Sedlčanska (4)***

Cíly jsou: obnova kulturních památek objektů cestovního ruchu a zvýšení atraktivity území pro obyvatele i návštěvníky.

#### ***Fiche 3.2 Kvalitní venkov (5)***

Cíly jsou: zlepšit vzhled obcí a kvalitu života na venkově – zlepšení technické infrastruktury, rekonstrukce kanalizací, vodovodů a ČOV, zajištění občanské vybavenosti a podpora a ochrana kulturního dědictví venkova, podpora mimoškolní péče o děti a mladistvé ve smyslu společenského a kulturního a nabídnout příležitost obyvatelstvu zapojit se do řešení problematiky venkova.

#### ***Fiche 3.3 Volný čas a sport (10)***

Cíly jsou: rozvoj cestovního ruchu, podpora výstavby a rekonstrukce malokapacitního ubytovacího a stravovacího zařízení, půjčoven sportovního vybavení a objektů a ploch pro sportovní vyžití



### ***Fiche 3.4 Turistika (11)***

Cíly jsou: podpora budování lyžařských, vinařských, hipostezek a stezek pro pěší, budování nových nebo rekonstrukce stávajících rozhleden

## **4. Prioritní oblast: Sedlčansko přívětivé**

### ***Fiche 4.1 Oprava místních a doprovodných komunikací (6)***

Cíly jsou: investice do místních a doprovodných komunikací, které jsou ve správě jednotlivých obcí, zkvalitnění dopravy.

### ***Fiche 4.2 Životní prostředí v obcích (7)***

Cíly jsou: podpora obecního hospodářství a aktivit obcí v oblasti: údržby veřejné zeleně a nová výsadba veřejné zeleně, výstavby a úpravy parků, nakládání s odpady, hospodaření v obecních lesích / údržba obecních lesů, udržitelnost využití lesů.

### ***Fiche 4.3 Živé lesy Sedlčanska (8)***

Cíly jsou: posílení rekreační funkce lesů – výstavba a údržba cyklotras a turistických stezek, podpora aktivit vlastníků a nájemců lesů při jejich údržbě a udržitelnosti využití lesů.

### ***Fiche 4.4 Zdravé lesy a toky Sedlčanska (9)***

Cíly jsou: obnova potenciálu lesa a snížení rozsahu škod způsobených přírodními kalamitami a škodami, podpora protipovodňových opatření, odstranění škod způsobených povodněmi.

MAS Sedlčansko se výše uvedených cílů snaží dosáhnout podporou individuálních projektů svých členů. V souladu se svým SPL a svými fichemi vyhledává MAS v rámci jednotlivých kol Programu rozvoje venkova minimálně jednou za rok tzv. výzvy. Ty schvaluje Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Poté jsou přijímány jednotlivé žádosti o dotace, které jsou nejdříve administrativně kontrolovány a poté Výběrovou komisí MAS bodově ohodnoceny. Pravidla pro výběr úspěšných projektů musí být přehledná a transparentní. Podle bodového hodnocení jsou vybrány úspěšné projekty, které jsou následně finančně podpořeny.<sup>97</sup> Žadatelé se na financování projektů z určité části (cca do 20 %) podílejí.

---

<sup>97</sup> Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013. Opatření IV.1.1, Místní akční skupina, Praha, 2012, s. 8-9.

V současné době je konec plánovacího období 2007 – 2013 a MAS Sedlčansko pracuje na tvorbě nové Integrované strategie rozvoje území pro léta 2014-2020. Při přípravě této strategie zapojuje i občany, podnikatele, organizace a instituce, které působí na území Sedlčanska a zjišťuje přání a požadavky jednotlivých cílových skupin, které jsou vymezeny na občany území, neziskové organizace, podnikatele, školská zařízení a zastupitele dotčených obcí. Ovšem na základě poznatků autora lze již nyní pochybovat o počátku nového programového období, lze jej spíše posunout až na druhou polovinu roku 2015.

Pro období 2014-2020 byly vyhlášeny následující operační programy: Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (EFRR) MPO, Výzkum, vývoj a vzdělávání (EFRR+ESF) MŠMT, Doprava (EFRR, FS) MD, Životní prostředí (EFRR, FS) MŽP, Zaměstnanost (ESF) MPSV, Integrovaný regionální operační program (EFRR) MMR, Praha - pól růstu ČR (EFRR a ESF) - Magistrát hlavního města Prahy, Technická pomoc (EFRR či kombinace všech fondů) MMR, Přeshraniční spolupráce, Nadnárodní spolupráce, Mezuregionální spolupráce, Program rozvoje venkova 2014–2020 (EZFRV) a Operační program Rybářství 2014–2020 (ENRF).<sup>98</sup> V rámci integrovaného plánování bude možné využít následující nástroje:<sup>99</sup>

- Integrované územní investice (Integrated Territorial Investments – „ITI“). Tato forma se bude používat, pokud bude vyžadován integrovaný přístup více než jedné prioritní osy jednoho nebo více operačních programů.
- Místní rozvoj s využitím místních komunit (Community Led Local Development – „CLLD“). Tento nástroj vychází z podoby programu LEADER. Je určen především pro venkovské oblasti, kde fungují místní akční skupiny.
- Společný akční plán (Joint Action Plan – „JAP“). Nástroj, který je určen pro skupinu projektů, jež budou financovány z jednoho nebo více operačních programů. Příjemcem podpory musí být veřejnoprávní subjekt.

V době zpracování této práce bylo prozatím dosaženo na základě vyjednávání pro další programové období, rozpočtů pro realizaci projektů prostřednictvím MAS, zapsaných v níže uvedené tabulce. Tato zároveň uvádí finanční požadavky NS MAS ČR, tak jak by si představovala naplnění jednotlivých programových rámců dle potřeb jednotlivých strategií MAS. Reálný předpoklad této výsledné částky je ve výši

<sup>98</sup> *Operační programy 2014-2020* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.massedlcansko.eu>>.

<sup>99</sup> *Operační programy 2014-2020* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.massedlcansko.eu>>.

1404,27 mil. EUR, tj. při současném kurzu přibližně 37 915 290 Kč z PRV, IROP, OP ZAM, OP VVV a OP PIK.

Tabulka 1 - Dosažené výsledky v rámci vyjednávání pro období 2014 - 2020<sup>100</sup>

Evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy)	Současné plánovací období	Výchozí stav	Současný stav v průběhu vyjednávání	Co chce NS MAS
OP Doprava	0	0	0	0 (ani nelze)
OP Životní prostředí	0	0	Zapojení MAS do implementace v rámci spolupráce s AOPK-projekty spolupráce, dokladování souladu projektů se SCLLD/+10 bodů	3 % = 2,14 mld. Kč
PRV	5 % = 4,5 mld. Kč	5 % = 2,93 mld. Kč	5 % = <b>108,52 mil. EUR.</b>	5 % = 6 mld. Kč (navýšení PRV přesunem z prvního pilíře o 10 %)
OP Rybářství	0	0	0	0
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	0	0	Otevřená možnost zapojení CLLD do OP, předmětem by měly být dotace pro mikropodniky	6 % = 5,77 mld. Kč
OP Vývoj, věda a vzdělávání	0	0	<b>21,62 mil. EUR</b> Řešení absorpce a poradenství v rámci technické pomoci	7 % = 5,96 mld. Kč
OP Zaměstnanost	0	0	3 % = <b>52,26 mil. EUR</b> výběr 50 MAS dle potřebnosti území+možnost být nositelem IN V IP2.2, kde je alokováno 287,43mil EUR, z čehož by MAS mohli využít např. 30 %, tedy <b>86 mil. EUR</b>	7 % = 3,46mld. Kč
Integrovaný regionální OP	0	0	6,27 % = <b>305mil. EUR</b>	15 % = 18,97 mld. Kč
OP Technická pomoc	0	0	0	Provozní a animační náklady 9,9 mld. Kč
<b>Celkem v Kč</b>	<b>4,5 mld.</b>	<b>3,45 mld.</b>	<b>15,8 mld.</b>	<b>49,72 mld.</b>

MAS Sedlčansko navíc v minulosti i současnosti v rámci tzv. projektů Spolupráce aktivně spolupracuje i s jinými místními akčními skupinami. S MAS Brdy-Vltava, se kterou má Sedlčansko společné hranice vymezené řekou Vltavou, realizovalo projekt *Památky kolem středního toku Vltavy, aneb vraťme život našim památkám*, jehož cílem je „zmapování kulturních památek a ostatních významných kulturně-

<sup>100</sup> *Operační programy 2014-2020* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2014 [cit. 2014-3-1]. Dostupné z WWW: <<http://www.massedlcansko.eu>>.

*historických prvků na celém území v působnosti místních akčních skupin Brdy-Vltava a Sedlčansko, s následným vypracováním studií obnovy pro dvě památky.*<sup>101</sup> Jedná se o tzv. partnerský projekt, který spolufinancuje Evropská unie z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci opatření IV. 2. 1. Realizace projektů spolupráce Programu rozvoje venkova ČR, jehož výstupem je publikace o kulturním dědictví na území obou místních akčních skupin a související internetová stránka [www.pamatkystrednitokvltavy.cz](http://www.pamatkystrednitokvltavy.cz). Celkové náklady na realizaci projektu ze strany MAS Sedlčansko, o.p.s., byly ve výši **2 445 000 Kč**. Poskytnutá dotace činila celkem **2 250 000 Kč**, dofinancování bylo zajištěno z příspěvků samotné MAS.

Dalším projektem spolupráce jsou filmové semináře a filmový festival pod souhrnným názvem „Učíme se filmem“. Na něm společně s MAS Sedlčansko pracuje i MAS Region Pošembeří, MAS Přemyslovské střední Čechy a MAS Vyhlídky. Partnerem projektu je o. s. Harvest Film. Jedná se o 32 filmových seminářů pro odbornou i širokou veřejnost, které jsou zaměřeny na čtyři tematické okruhy: prostupnost venkovské krajiny, samospráva na venkově, veřejný prostor na venkově a ekonomika na venkově. V propagační kampani bude veřejnost vyzvána k natočení mini filmu z vlastního regionu. Projekt vyvrcholí v září 2014 jednodenním filmovým festivalem obsahujícím přehlídku nejlepších filmů, který se bude konat v kině v Českém Brodě. Celkové náklady na realizaci projektu ze strany MAS Sedlčansko, o.p.s., jsou ve výši **531 081 Kč**. Poskytnutá dotace činí celkem **415 000 Kč**, dofinancování je zajištěno z příspěvků samotné MAS.

Dále MAS Sedlčansko ve spolupráci s MAS Krajina Srdce, MAS Střední Povltaví a MAS Lužnice pracují na projektu Toulava. Toulava je název nové turistické destinace, která se nachází přímo v srdci Čech, na půl cesty mezi Prahou a Šumavou. Přírozeným a neoficiálním centrem Toulavy je Tábor. Oblast zahrnuje na severu Český Merán a Českou Sibiř, dále Tábořsko, Bechyňsko a Milevsko. Zakončena je na západě Sedlčanskem a na východě Mladovožickem a Chýnovskem. Toulava, jejíž vznik iniciovala MAS Krajina srdce ve spolupráci s Moníncem s.r.o., je turistická destinace, která „*pro turisty skýtá celou řadu atraktivit od lázeňství, vodní turistiku, cyklistiku, zimní sporty, agroturistiku po městský turismus, golfová centra, rozsáhlé lesní porosty*

---

<sup>101</sup> *Památky kolem středního toku Vltavy* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2011 [cit. 2013-8-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.pamatkystrednitokvltavy.cz/cze/index.html>>.

*a přírodní parky.*<sup>102</sup> Cílem projektu je vytvoření konkurenceschopné a známé turistické oblasti Toulava, která bude řízena efektivně fungujícím destinačním managementem. Partneři podílející se na projektu úspěšně podali žádost Toulava – turistická oblast v rámci Programu rozvoje venkova, opatření IV. 2. 1. Realizace projektů národní spolupráce. V rámci projektu bude zpracována Strategie rozvoje turistické oblasti, která oblasti umožní se ucházet o certifikaci na Ministerstvu pro místní rozvoj. V plánu je vytvoření webové prezentace a vydávání propagačních materiálů. Celkové náklady na realizaci projektu ze strany MAS Sedlčansko, o.p.s., jsou ve výši **387 500 Kč**. Poskytnutá dotace činí celkem **324 247 Kč**, dofinancování je zajištěno z příspěvků samotné MAS.

### **5.3 Projekty podpořené dle pravidel Programu rozvoje venkova a zásad MAS Sedlčansko, o.p.s.**

Do současné doby (srpen 2013) MAS Sedlčansko vyhlásilo celkem devět výzev k čerpání dotací z programu rozvoje venkova. Žádosti v zatím poslední deváté výzvě byly podávány v dubnu tohoto roku a již jsou vyhodnocené. Od začátku fungování MAS Sedlčansko bylo celkem vybráno a podpořeno 54 projektů za **16 412 537 Kč**. Bylo vyhlášováno 11 fichý a to:

- Fiche č. 1. Podpora a vznik mikropodniků,
- Fiche č. 2. Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků,
- Fiche č. 3. Vzdělávání a spolupráce,
- Fiche č. 4. Kulturní dědictví Sedlčanska,
- Fiche č. 5. Kvalitní venkov,
- Fiche č. 6. Opravy místních a doprovodných komunikací,
- Fiche č. 7. Životní prostředí v obcích,
- Fiche č. 8. Živé lesy Sedlčanska,
- Fiche č. 9. Zdravé lesy a toky Sedlčanska,
- Fiche č. 10. Volný čas a sport,
- Fiche č. 11. Turistika.

---

<sup>102</sup> *Toulava* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-14]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=87&Itemid=86](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=87&Itemid=86)>.

**Tabulka 2 - Počty podpořených projektů v rámci jednotlivých výzev a celkové dotace na výzvy<sup>103</sup>**

Fiche	Fiche 1	Fiche 2	Fiche 3	Fiche 4	Fiche 5	Fiche 6	Fiche 7	Fiche 8	Fiche 9	Fiche 10	Fiche 11	Celková dotace na výzvu v Kč
Výzva č. 1					55							2 466 162
Výzva č. 2	11						22					1 149 464
Výzva č. 3					44		4	1	2	2		1 351 100
Výzva č. 4						22						372 037
Výzva č. 5		22		11	11		22					3 083 312
Výzva č. 6					54			1			11	1 331 042
Výzva č. 7				11		77				11		2 239 121
Výzva č. 8	11		11	66						22		1 748 723
Výzva č. 9		22				88						2 671 576
<b>Celkem</b>	<b>22</b>	<b>44</b>	<b>11</b>	<b>88</b>	<b>114</b>	<b>117</b>	<b>44</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>33</b>	<b>11</b>	<b>16 412 537</b> (54 projektů)

Poznámka: Přehledy jednotlivých podpořených projektů dle výzev jsou zpracovány v tabulkách, uvedených v příloze I - IX bakalářské práce.

Nejvíce projektů bylo realizováno v rámci fiche č. 6, který zahrnuje Opravy místních a doprovodných komunikací a fiche č. 5. Kvalitní venkov. Hojně využívaný byl také fiche č. 4, který je zaměřen na Kulturní dědictví regionu. Nejčastějším příjemcem dotací byla obec Milešov, která byla úspěšná v celkem 6 žádostech v celkové hodnotě přes 2,1 miliónu Kč a obec Kamýk nad Vltavou, která byla úspěšná také v celkem 6 žádostech o celkové hodnotě přes 1,8 miliónu Kč. Nejvíce finančních prostředků ovšem získalo město Krásná Hora, přes 2,4 milióny Kč. Přes 1,3 milionu Kč získala i obec Dublovice a přes 1,5 milionu Kč získala i obec Jesenice. Přes milion Kč získala obec Petrovice. Ostatní obce získaly méně jak milion Kč. Přehled získaných finančních prostředků dle jejich výše, lokalit a žadatelů obsahuje uvedená tabulka v příloze X této práce.

Výčet finančních částek a investic do regionu však zdaleka není jediným přínosem, který MAS a použití metody LEADER pro region Sedlčansko má. Kromě financí totiž přináší i zájem veřejnosti o dění v lokalitě, ve které žijí. Díky vlastní finanční spoluúčasti žadatelů na realizaci jednotlivých projektů si žadatelé i veřejnost více váží změn, které se díky realizaci jednotlivých projektů dějí. Velkým přínosem existence MAS je i rozvoj vzájemné spolupráce a efektivní komunikace v rámci regionu.

<sup>103</sup> Veřejně dostupné podkladové materiály. Krásná Hora : MAS Sedlčansko, 2013, vlastní zpracování.

Analýzu dopadu využití prostředků metodou LEADER na území MAS Sedlčansko v uplynulých letech 2005 až 2013 obsahuje následující kapitola.

## 5.4 Dopad využití prostředků metodou LEADER na území MAS Sedlčansko v období 2005 – 2013

Z přehledu realizovaných projektů uvedeného v předchozí kapitole je zřetelné, že fungování místní akční skupiny na území Sedlčanska pozitivně ovlivňuje dění v regionu. Nejen, že jsou díky metodě LEADER čerpány finanční prostředky na opravy, údržbu či budování občanské vybavenosti, komunikací, technické infrastruktury, podpory podnikatelských aktivit, zemědělství či kvalitního životního prostředí, ale uvedený přístup umožňuje především efektivně zapojit a aktivizovat veřejnost a motivovat ji k zájmu o své okolí a k činnostem, které vedou k vyšší kvalitě života v uvedeném venkovském regionu. V rámci hodnocení projektů pro potřeby udělení dotací jsou totiž bodově zvýhodněny realizace projektů, které obsahují dobrovolnou svépomocnou práci. Aktivní zapojení žadatelů, jeho partnerů a veřejnosti do projektu má jako kritérium hodnocení projektu jedno z nejvyšších možných ohodnocení, které např. v případě MAS Sedlčansko představuje 30 bodů při více jak 250 hodinách dobrovolné svépomocné práce. Vyššího ohodnocení dle jednoho kritéria lze dosáhnout jen při tvorbě více jak tří nových pracovních míst. Bodové ohodnocení podílu dobrovolné svépomocné práce na realizaci projektu obsahuje dále uvedená tabulka.

**Tabulka 3 - Bodové ohodnocení dobrovolné svépomocné práce na realizaci projektu<sup>104</sup>**

Počet hodin dobrovolné svépomocné práce, kterými se žadatel či jeho partneři podílejí na realizaci projektu	Počet bodů
Více než 250 hodin	30 bodů
minimálně 200 hodin	25 bodů
minimálně 150 hodin	20 bodů
minimálně 125 hodin	15 bodů
minimálně 100 hodin	10 bodů
minimálně 75 hodin	5 bodů
minimálně 50 hodin	2 body
méně jak 50 hodin	0 bodů

<sup>104</sup> *Kritéria přijatelnosti* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-14]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

## 5.4.1 Kritéria analýzy

### a) Míra zapojení obcí

Jedním z kritérií analýzy dopadu realizovaných projektů je právě *míra zapojení občanů do dění v obci a jejich aktivity v rámci komunitního života*. V této souvislosti je možné konstatovat, že nejvíce podpořených projektů v rámci MAS Sedlčansko spadalo do fiche 6 - Opravy místních a doprovodných komunikací. Nejedná se však vždy pouze o opravu silnic, nýbrž též údržbu veřejných prostranství, náměstí, návší, okolí nádrží a rybníků či sportovních zařízení. Většina těchto projektů (samozřejmě s výjimkou oprav silnic) obsahovala dle předsedkyně Výběrové komise MAS Sedlčansko vysoký podíl dobrovolnické práce občanů. Především revitalizace návší a veřejných prostranství totiž přímo vybízí k aktivnímu zapojení občanů, kteří z pořízeného materiálu mohou mnoho činností vykonat svépomocí. Stejně tak při většině rekonstrukcí objektů či při budování nových sportovních či volnočasových zařízení (sportovní a dětská hřiště) v rámci fiche 5 – Kvalita venkova, který obsahoval druhý nejvyšší počet projektů, byla hojně využívána práce dobrovolníků. Svépomocná práce byla využita i při obnově kulturního dědictví Sedlčanska, např. při opravách kapliček, pomníků či kostelů. Samotné finanční prostředky přerozdělované prostřednictvím MAS Sedlčansko by totiž ani na kompletně zpracovaný projekt na klíč nestačily. Žadatelé jsou tak nuceni se na realizaci projektů podílet vlastní činností. Díky této skutečnosti se nejen výrazně ušetří finanční prostředky, ale také podpoří sociální a sousedské vztahy v obcích a soudržnost jejich obyvatel, kteří tak mají jedinečnou šanci uvědomit si hodnotu práce na veřejném majetku. Ukázkovým příkladem je například obnova hospodářského dvora Klučenice či rekonstrukce kulturní a společenské budovy v osadě Klenovice. Z tohoto pohledu je tedy možné konstatovat, že kritérium zapojení občanů do dění v obci a posílení komunitního života je díky činnosti MAS Sedlčansko z velké míry naplněno.

### b) Vliv projektů

Dalším kritériem pro analýzu projektů realizovaných MAS Sedlčansko je *vliv projektů na zvýšení kvality života v daných obcích*. Do kvality života je jistě možné zahrnout i podnikatelské prostředí, které souvisí i s vyšší mírou zaměstnanosti obyvatel, většího počtu pracovních příležitostí v místě bydliště a případně vyšší životní úrovní. Rozvoj podnikatelského prostředí sebou přináší i vyšší daňovou výtěžnost pro dotčené obce a města. Co se týče podnikatelského prostředí, byly v rámci činnosti MAS Sedlčansko podpořeny pouze dva projekty. Jednalo se o modernizaci technologií



v biopekárně Zemanka a podporu služeb v oblasti tisku pro veřejnost, která spočívala v zakoupení nových technologií pro tisk a úpravu obchodních prostor. V oblasti zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podniků pak celkem čtyři projekty. Byla realizována přístavba mléčnice na farmě skotu Nová Ves, fotobioreaktor na kultivaci řasy v ZS Dublovice, nákup malé mechanizace pro ZS Nalžovice a rekonstrukce krmné technologie pro výkrm drůbeže u soukromého zemědělce.

Ve srovnání s množstvím jiných projektů není těch na podporu mikropodniků případně zemědělských podniků mnoho a jistě by bylo třeba se na podnikatele a zemědělce a jejich zapojení do činnosti MAS více zaměřit. Ve finále to totiž může výrazně přispět k celkové ekonomické stabilitě území a snížení úbytku obyvatel v důsledku negativní migrace. Jednou z cest jak více zapojit místní podnikatele do činnosti MAS je pořádat pravidelné prezentační akce a semináře o aktivitách MAS a možnostech čerpání dotací.

Na kvalitu života v daných obcích se zaměřují i ostatní fiche uvedené pod pořadovými čísly 5 - Kvalitní venkov, 6 - Opravy místních a doprovodných komunikací, 7 - Životní prostředí v obcích, 8 - Živé lesy Sedlčanska, 9 - Zdravé lesy a toky Sedlčanska, 10 - Volný čas a sport a 11 - Turistika. Kvalita života v obcích se odráží nejen v každodenním životě jejich obyvatel ale též spokojenosti návštěvníků dané lokality. V rámci uvedených fichí bylo za dobu fungování MAS Sedlčansko realizováno celkem 39 projektů.

- Jak už bylo uvedeno, nejvíce jich bylo z kategorie oprav, revitalizací a údržby místních komunikací a veřejných prostranství, které výrazně přispívají k zatraktivnění celé oblasti jak pro obyvatele, tak pro turisty.
- Druhý největší počet realizovaných projektů spadal do kategorie Kvalitní venkov. Zde bylo uskutečněno celkem 14 projektů. Mezi nimi např. rekonstrukce kulturní a společenské budovy v osadě Klenovice, rozvoj obce Vysoký Chlumeč a jejich místních částí, rekonstrukce dětských hřišť v Krásné Hoře nad Vltavou a Jablonné, oprava kuchyně ZŠ Kamýk nad Vltavou, oprava požární zbrojnice v Jesenici, rekonstrukce budovy obecního úřadu v Milešově, rekonstrukce elektrické instalace a sociálního zázemí pro komunitní místnost a knihovnu v budově OÚ Dolní Hbity, revitalizace návsi v obci Milešov či stavba nové požární zbrojnice v Jesenici.
- Dále byly realizovány čtyři projekty z kategorie Životní prostředí v obcích, které zahrnovaly výsadbu a údržbu zeleně na veřejných prostranstvích, vybudování

stanovišť pro nádoby na tříděný odpad či nákup techniky na údržbu zeleně. Jeden z projektů se týkal čištění odpadních vod prostřednictvím kultivace řasy v provozních podmínkách ZS Dubovice, a.s., které se zabývá zemědělskou rostlinnou a živočišnou výrobou a výrobou a opravami zemědělských a lesnických strojů.

- Tři projekty byly zaměřeny na volný čas a sport. Jednalo se o údržbu sportovního areálu v Oborách, rekonstrukci střechy fotbalového stadionu TJ Sokol Kamýk nad Vltavou a modernizaci fotbalového hřiště v Krásné Hoře nad Vltavou.
- Z kategorie Živé lesy Sedlčanska byl uskutečněn pouze jeden projekt a to výstavba cyklotrasy Kamenické křížky u obce Nedrahovice.
- Ve fichích Zdravé lesy a toky Sedlčanska a Turistika, které zahrnují obnovu lesů po přírodních kalamitách, odstranění škod po povodních či protipovodňová opatření a budování lyžařských, vinařských, hipostezek a stezek pro pěší, rozhleden a jejich rekonstrukce, nebyl z důvodu nezájmu žadatelů realizován ani jeden projekt.

V rámci zvyšování kvality života na Sedlčansku prostřednictvím MAS Sedlčansko bylo vykonáno mnoho práce. Podíváme-li se totiž na situaci českých obcí obecně, můžeme říci, že malým venkovským obcím jejich rozpočty neumožňují velké investice a největší část jejich finančních prostředků „spolkne“ běžný provoz obcí. Jakékoliv finance navíc bývají tedy opravdu vidět. Ať už se jedná o obnovu a revitalizaci návsi a rekonstrukci komunikací a veřejných prostranství či zřízení nových dětských a sportovních hřišť či jejich obnovu, to vše značně pomáhá českému venkovu zvyšovat svou atraktivitu, udržet si vlastní obyvatele a přilákat turisty. Český venkov je bohužel stále ještě z let komunismu ve srovnání s venkovskými oblastmi na západ od našich hranic značně zanedbaný a díky podfinancování obecních samospráv i málo občansky vybavený. Z tohoto pohledu plní MAS Sedlčansko důležitou funkci. Samotné obce samozřejmě také žádají o dotace na svůj rozvoj, v rámci místní akční skupiny však rozvoj celého regionu probíhá více koordinovaně a obce se učí tolik důležité spolupráci mezi sebou navzájem.

Kvalita života v obcích se odráží ve spokojenosti místních obyvatel a jejich touze v místě bydliště setrvat. Pokud se zlepšuje vzhled obcí a buduje občanská vybavenost, nemají obyvatele v takové míře tendenci z venkova odcházet do měst. Pro venkov a jeho rozvoj jsou důležití zejména mladí lidé a rodiny s dětmi, kteří ocení

dostupná školská zařízení, sportoviště či dětská hřiště. V této oblasti MAS Sedlčansko v rámci svých možností přispívá ke zvýšení spokojenosti svých obyvatel a jejich kvality života. Na druhou stranu kvalitu života místních může podpořit i cestovní ruch a turistika v regionu, která přináší do regionu nezanedbatelné finanční prostředky. Zde mnoho projektů realizováno nebylo. MAS Sedlčansko se však spolupodílí na projektu nové turistické destinace Toulava, který má za cíl přilákat více návštěvníků do celé oblasti. Participace na tomto projektu snad v budoucnu povede k tomu, aby projekty z oblasti cestovního ruchu a turistiky na území MAS Sedlčanska byly ze strany MAS více iniciovány. Vzhledem ke skutečnosti, že projekt Toulava je zatím na počátku, je možné, že jeho průběžná realizace bude mít pro cestovní ruch regionu, v územní působnosti MAS, další možné pozitivní přínosy v budoucnu. Efektivní spolupráce a komunikace mezi jednotlivými regiony, které se na realizaci projektu Toulava podílejí, je však základem k tomu, aby rozvoj celé oblasti probíhal koordinovaně a z hlediska celého území vyrovnaně.

**Projekty MAS Sedlčansko mají tedy bezesporu přímý vliv na zvýšení kvality života v daných obcích, i když je samozřejmě nutné dodat, že realizace projektů mírnou zaostalost českého venkova ve srovnání s městy či venkovem v západních zemích sama o sobě nespasí.**

Praktické využití projektů v každodenním životě občanů je nejvíce zřetelné u budování funkční občanské vybavenosti obcí. Sem lze zařadit budování a obnovy sportovních zařízení, dětských hřišť a cyklostezek, kde bylo realizováno celkem devět projektů napříč celým Sedlčanskem, výstavbu a rekonstrukci obecních úřadů, požárních zbrojnic, údržbu a revitalizaci komunikací a veřejných prostranství, které zahrnovalo cca 29 projektů, ale též např. opravu kuchyně ZŠ. Přínosné je jistě i vybudování cyklostezky, kterou mohou ve svém volném čase využívat jak turisté, tak místní obyvatelé. Obce také v několika případech pořídily techniku a vybavení pro údržbu obecní zeleně. Z hlediska praktického využití mají asi největší přínos již zmíněné opravy a údržba komunikací, které ulehčují mobilitu obyvatel.

Praktický přínos, který ovšem není na první pohled tak viditelný jako občanská vybavenost či opravené silnice a náves, spočívá i v zapojení a participaci obyvatel, neziskových organizací a podnikatelů do rozhodování a rozvoje regionu. Každý má v současné době možnost uvést připomínky k rozvojové strategii (plánu) MAS a v průběhu realizace strategie přijít s projektem, který může být za předem stanovených podmínek financován. Neméně důležitá je i vzájemná spolupráce všech zúčastněných

subjektů a koordinace projektů tak, aby jednotlivé aktivity nebyly duplicitní. Potencionálním přínosem může navíc být i stabilizace či dokonce nárůst počtu obyvatel v regionu v důsledku zkvalitnění veřejných služeb a občanské vybavenosti.

### **c) Zvýšení bezpečnosti**

Posledním kritériem, dle kterého byla prováděna analýza a posuzován přínos aktivit MAS Sedlčansko v reálné praxi, byl *vliv realizovaných projektů na zvýšení bezpečnosti občanů v místě bydliště*. Na úvod je třeba říci, že žádný z tzv. fiche se primárně nezaměřuje na bezpečnost občanů daného území. Spíše lze předpokládat, že dané fiche svým působením nepřímo ovlivní i míru bezpečnosti občanů v uvedeném mikroregionu. Díky zřizování a modernizaci mikropodniků či zemědělských podniků, se dá očekávat nárůst zaměstnanosti v regionu, která má vliv i na výši kriminality v dané oblasti. I z tohoto důvodu autor doporučuje větší podporu podnikatelům, kteří chtějí rozšířit svůj podnik a vytvořit nová pracovní místa.

Rekonstrukce objektů, komunikací či veřejných prostranství a budování občanské vybavenosti má i výchovné působení na mladou generaci. Je totiž všeobecně známo, že zanedbané prostředí inspiruje více k vandalismu a nevážení si veřejného majetku, než prostředí upravené a pravidelně vlastními občany udržované. Pěkný vzhled obcí se tak může stát určitým standardem, který sami občané budou na obecní samosprávě vyžadovat, případně se na ní i sami podílet. Důležitý je v tomto kontextu i pojem institutu sousedství, který používá sociologie. Jedná se o určitou míru sociální soudržnosti, ale zároveň i sociální kontroly a bezpečí v sociálním prostoru, která zamezuje patologickému chování svých členů včetně vandalismu na veřejném majetku a kriminálního chování.

Prostřednictvím participace a spolupráce jednotlivých subjektů se upevňuje tzv. komunitní přístup k řešení problémů v mikroregionu. Tento přístup a princip kolektivní realizace plánované strategie mikroregionu dle tzv. Strategického plánu LEADER MAS Sedlčansko rovněž *„povede k vyšší kvalitě sociálních vztahů v rámci realizačních týmů jednotlivých projektů. Takto kultivované vztahy budou východiskem pro řešení dalších společných projektů, které však svým rozsahem můžou převyšovat akce realizované v rámci SPL.“*<sup>105</sup> Kvalitní sociální vztahy se však netýkají pouze realizačních týmů ale i samotných občanů.

---

<sup>105</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

MAS Sedlčansko také klade důraz na zapojení mladé generace a to například prostřednictvím Fondu mládeže, který má za úkol povzbudit aktivity mladých lidí a jejich zdokonalování se v dovednostech projektového řízení. Přínosem tohoto přístupu bude získání mladých lidí pro rozvojové aktivity v obcích, pro jejich větší zapojení do samospráv obcí a do spolkových aktivit. „*Scouting*“ talentovaných „*projektových manažerů*“, je pro další rozvoj území jednou z nejdůležitějších aktivit.“<sup>106</sup> Výsledným přínosem by pak mělo zapojení co nejvíce schopných mladých lidí do činnosti MAS. Ti se tak cítí užiteční, mají možnost seberealizace a mohou působit jako pozitivní vzor pro své vrstevníky a tím i částečně zamezit patologickému chování mladé generace žijící na území mikroregionu.

Realizace projektů MAS především z fiche Volný čas a sport, který je zaměřen na výstavbu a obnovu sportovních ploch a zařízení, má také výraznou preventivní funkci. Sportovní zařízení a jejich využití dospívajícími a mladými lidmi funguje jako prevence sociálně patologických jevů a může poskytovat prostor pro identifikaci se, s místní komunitou.

#### **5.4.2 Funkčnost a efektivita meziobecní spolupráce**

Na závěr zbývá posoudit *funkčnost a efektivitu meziobecní spolupráce v rámci MAS Sedlčansko*. Jak již bylo uvedeno výše, fungují MAS v České republice z velké míry tak, že doplňují finanční rozpočty zúčastněných obcí a financují projekty, na které by samotné obce ze svých rozpočtů nedosáhly. Na druhou stranu získávání financí z dotačních titulů není podstatou metody LEADER, nýbrž jejím průvodním jevem. Základem je totiž uplatnění spolupráce, participace a tak zvaný přístup bottom-up, tedy zdola od občanů, podnikatelů a místních samospráv. To vede k preferenci partnerských projektů a decentralizaci financování rozvoje venkovských oblastí. V České republice je však metoda LEADER primárně vnímána jako zdroj financí, čemuž odpovídají i výsledky projektů jednotlivých MAS schválených a doporučených Státním zemědělským intervenčním fondem. Dle BINKA z výsledků vyplývá, že „*více než 70 % finančního objemu dotací jde přes projekty zacílené pouze do dvou opatření „Obnova a rozvoj vesnic“ a „Občanské vybavení a služby“*“. Tato dvě „*nejoblíbenější*“ opatření jsou jednoznačnou devízou obcí jako žadatelů bez jakékoliv potřeby spolupracovat s jiným subjektem na jejich realizaci.“ Autor dále doplňuje, že „*náplň těchto dvou opatření rozhodně není rozvojová, ale spíše údržbová nebo stabilizační a v drtivé*

---

<sup>106</sup> *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.

většinou případy tyto projekty supluje standardní činnosti obcí, které mají dané ze zákona (např. správa a údržba vlastního majetku opravy obecních úřadů, škol, silnic, občanské vybavenosti nebo jiné infrastruktury).<sup>107</sup> Podobně je tomu i u MAS Sedlčansko, kde se většina projektů týká fíche Kvalitní venkov a Opravy místních a doprovodných komunikací. Tyto projekty opravdu nepředpokládají vysokou míru spolupráce mezi obcemi a partnery a spočívají hlavně v čerpání finančních prostředků jednotlivých subjektů. Na druhou stranu je však nutné zmínit, že žadatelé nejsou pouze obce, ale i podnikatelé a neziskový sektor, kteří tímto způsobem s obcemi a jejich samosprávami úzce spolupracují. Také je třeba dodat, že český venkov je po dlouhých desetiletích komunistického režimu značně zanedbaný a je jen logické, že první investice směřují právě do obnovy, údržby a stabilizace ne zcela dostačující občanské vybavenosti či infrastruktury. Navíc české obce mají ve srovnání s obcemi na západ od našich hranic nepoměrně méně finančních prostředků na uvedené standardní činnosti, které jsou sice dány ze zákona, ale stát ani zákon již neřeší, kde dostatek financí na svou údržbu obce mají vzít.

---

<sup>107</sup> BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*, 1. vyd. Brno : GaREP, 2011, s. 48.

## ZÁVĚR

Na příkladech ze Sedlčanska bakalářská práce ukazuje, jak společná realizace projektů, která – byť v omezeném rozsahu – přispívá ke zlepšení poměrů v obci i krajině, posiluje vztah lidí k místu, kde žijí, přispívá k soudržnosti občanů a je i nejúčinnějším prostředkem v prevenci drobné kriminality. Totéž lze říci i o spolupráci mezi obcemi, pokud je orientována na potřebné věci a prostředky jsou účelně využity. Projekty realizované „zdola“ metodou LEADER mají výhodu také v tom, že sami tvůrci a účastníci těchto projektů kontrolují celý proces využití veřejných prostředků, takže případy jejich zneužití jsou v těchto projektech takřka neznámé.

Jak již bylo uvedeno v práci, tak MAS Sedlčansko, o.p.s., podpořila za dobu realizace SPL 54 projektů. Tyto projekty mají celkovou hodnotu, tak jak autor zjistil z podaných žádostí o dotaci, **24 203 345 Kč**. Pokud se ale tato částka porovná s celkovou sumou poskytnutou v dotacích prostřednictvím MAS, tak tato uvádí celkovou sumu jen **16 412 537 Kč**. Naskýtá se tedy otázka, co tvoří rozdíl mezi oběma údaji. Tento rozdíl na základě zjištění tvoří jednak neuznatelná část, v případě kdy je žadatelem obec a tou je 21 % DPH, nebo je to také podpora některých žadatelů z podnikatelského sektoru, kdy tato může být maximálně ve výši 60 %. Celkem, tak jak bylo autorem zanalyzováno, je tato částka v celkové výši **4 757 926 Kč**. Další část tvoří částka, která byla ušetřena svépomocnou prací, dle pravidel MAS, zapříčiněná bodovým zvýhodněním za dobrovolnou svépomocnou práci na realizaci projektu. Tato částka je v celkové výši **3 032 882 Kč**. Tím, že se na uskutečnění projektů podílejí občané i svépomocí, si změn více váží a vidí za nimi svou vlastní práci, ale dochází i ke značné finanční úspoře a zvýšené efektivitě investovaných prostředků. Tato částka by se jen velice těžko našla v již tak napjatých obecních rozpočtech menších obcí. Společná činnost navíc podporuje soudržnost a sociální vztahy mezi lidmi.

Při rozhovorech se zástupci jednotlivých obcí bylo také zjištěno, že za těchto okolností nedochází tak často k vandalismu a ničení veřejného majetku, které jsou tak časté v neosobním prostředí velkoměst či lokalit, kde tato soudržnost a osobní vztahy chybí.

Je tedy možné říci, že realizace projektů MAS Sedlčansko má vliv i na bezpečnost v regionu. V ideálním případě by se měla zvyšovat zaměstnanost v dané lokalitě a následně i snižovat výskyt kriminálního chování. Zvýšením standardu

a životní úrovně na venkově do jisté míry přispívá i k vytváření určité normy, jak by měl venkov vypadat a fungovat, na kterou si občané zvykají a berou ji pro své chování jako zavazující.

Projekty MAS Sedlčansko mají tedy bezesporu přímý vliv nejen na bezpečnost, ale i na zvýšení kvality života v daných obcích. Je samozřejmě nutné dodat, že realizace projektů mírnou zaostalost českého venkova ve srovnání s městy či venkovem v západních zemích sama o sobě nespasí.

Ačkoliv v současné době není spolupráce mezi subjekty v rámci českých MAS (včetně MAS Sedlčansko) na takové úrovni, kterou původně metoda LEADER zamýšlí, je možné předpokládat, že v průběhu příštích let se situace zlepší. Poptávka po individuálních projektech bude částečně uspokojena a spolupráce mezi subjekty se bude více rozvíjet. Tomu odpovídá i současný vývoj v územní působnosti MAS Sedlčansko.

Na závěr si autor dovoluje konstatovat, že program LEADER poskytoval zatím místním akčním skupinám velmi omezené zdroje. Nicméně naučil je metodě, naučil je připravovat projekty, které procházejí již ve stádiu příprav projednání v široké veřejnosti a jsou po celou dobu pod její kontrolou. To je nejúčinnější ochrana proti vzniku samoúčelných akcí a staveb, které nejsou finančně neudržitelné, anebo jsou „malou domů“ předem vybraným firmám či skupinám. Pokud místní akční skupiny získají přístup k prostředkům z několika programových rámců v příštím finančním období Evropské unie, tak jak mimo jiné uvádí práce, přispěje to k celkově lepšímu a efektivnímu hospodaření s těmito zdroji v rámci celé ČR, ale nepřímo i k dalšímu zvýšení bezpečnosti regionů a kvality života na venkově.



# SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

## Literární zdroje

1. BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru. Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských oblastí*. Vyd. 1. Brno : GaREP, Společnost pro regionální ekonomické poradenství, 2010. 120 s. ISBN 978-80-904308-4-6.
2. BINEK, J., et al. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. Vyd. 1. Brno : GaREP, 2011. 63 s. ISBN 978-80-904308-6-0.
3. ČERNOHORSKÝ, J. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Vyd. 1. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2010. 184 s. ISBN 978-80-254-8660-3.
4. GREGORINIOVÁ, J., SCHOLLAROVÁ, V. Místní kultura – stabilizační a stimulační faktor rozvoje českého venkova. In MAJEROVÁ, V. *Sborník příspěvků z mezinárodní konference „Venkov je náš svět / Countryside – ourworld“*. Český Krumlov. 1. – 3. 3. 2006, s. 330–339. ISBN 80-213-1539-3.
5. HAMPL, M. *Geografická organizace společnosti v České republice: transformační procesy a jejich obecný kontext*. Praha : Demo Art pro Univerzitu Karlovu, Přírodovědeckou fakultu, 2005. 147 s. ISBN 80-86746-02-X.
6. HROCH, D. *Současná výstavba na vesnici a tradiční lidová architektura: sborník Městského muzea Sedlčany*. Sedlčany : Městské muzeum Sedlčany, 2007. 37 s. ISBN 978-80-903679-3-7.
7. KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Vyd. 1. Praha : Wolters Kluwer, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
8. KAŠPAROVÁ, L., PŮČEK, M., et al. *Kohezní politika: Osídlení v České republice. Partnerství měst a venkova*. Vyd. 1. Praha, Brno : Ministerstvo pro místní rozvoj, Ústav územního rozvoje. MMR Praha, ÚÚR Brno, 2009. 91 s. ISBN 978-80-903928-7-8.
9. KOLEKTIV AUTORŮ. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
10. OBERSTEIN, I., CACH, J. *Názvosloví urbanismu a územního plánování*. Praha : FA ČVUT. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“, 2001. 449 s.

11. PÁPOL, T., PAVLAS, M., et al. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Vyd. 1. Hradec Králové : Civitas per populi, 2006. 81 s. ISBN 80-903813-1-6.
12. PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s. ISBN 80-239-0152-4.
13. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN-978-80-7357-351-5.
14. POSTRÁNECKÝ, J. *Regionální politika a regionální rozvoj v České republice. Urbanismus a územní rozvoj*. Brno : Ústav územního rozvoje, 2010. Roč. 13., č. 5, s. 10-16. ISBN 1212-0855.
15. *Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013*. Opatření IV.1.1, Místní akční skupina. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2012. 20 s. ISBN-978-80-7434-015-4.
16. VAJDOVÁ, Z. Spolupráce obcí – jedna ze strategií lokálního rozvoje: anketa ve vztazích obcí. In LOUDA, T., GROSPÍČ, J., VOSTRÁ, L., eds. *Modernizace veřejné správy v Evropě a České republice: sborník příspěvků z workshopu s mezinárodní účastí: Praha 22. - 23.11.2005*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. 351 s. ISBN 80-7380-001-2.
17. VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb: efektivně a moderně*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2008. 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9.
18. *Zásady a pravidla územního plánování: Názvosloví*. Brno : VÚVA, 1983. 449 s.

### **Elektronické zdroje**

1. *ABZ Slovník cizích slov* [online]. Praha, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/>>.
2. *Bližší k hospodaření obcí a dobrovolných svazků obcí v roce 2010* [online]. Deník veřejné správy, 2011, 5.9.2011 [cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6502930>>.
3. *Členská základna NS MAS ČR* [online]. Národní síť MAS, 2013 [cit. 2013-8-3]. Dostupné z WWW: <<http://nsmas.cz/content/uploads/2013/07/clenove-NS-MAS-CR-k-10.7.2013-mapa.pdf>>.

4. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2013 [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/cz/obce\\_d/index.htm](http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm)>.
5. *Malý lexikon obcí ČR 2012* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1302-12>>.
6. *MAS Sedlčansko, o.p.s.* [online]. Krásná Hora, 2013 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.masedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=52&Itemid=37](http://www.masedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=37)>.
7. *MAS Střední Haná* [online]. Střední Haná, 2013 [cit. 2013-8-9]. Dostupné z WWW: <<http://www.masstrednihana.cz/fiche>>.
8. *Metoda LEADER. Místní akční skupina* [online]. Partnerství venkova, 2007 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.maspartnerstvi.cz/metoda-leader/>>.
9. *Místní akční skupiny* [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství ČR, 2013 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>>.
10. *Operační programy 2014-2020* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.masedlcansko.eu/>>.
11. *Památky kolem středního toku Vltavy* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2011 [cit. 2013-8-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.pamatkystrednitokvltavy.cz/cze/index.html>>.
12. PERLÍN, R. *Venkov, typologie venkovského prostoru* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2012 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/>>.
13. *Přezkoumávání hospodářství* [online]. Praha : Ministerstvo financí ČR, 2013 [cit. 2013-4-10]. Dostupné z WWW: <[http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf\\_prezkoumavani\\_hospodareni\\_68018.htm](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_prezkoumavani_hospodareni_68018.htm)>.
14. *Regionální politika* [online]. Evropská unie, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <[http://europa.eu/pol/reg/index\\_cs.htm](http://europa.eu/pol/reg/index_cs.htm)>.
15. *Sdružení obcí Sedlčanska* [online]. Sdružení obcí Sedlčanska, 2012 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <<http://www.sedlcansko.cz/o-nas/>>.

16. *Sedlčansko – pohoda v srdci Čech* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2009 [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=58&Itemid=50](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=50)>.
17. *Sedlčansko* [online]. Sdružení obcí Sedlčanska, 2012. [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <<http://www.sedlcansko.cz/predstavujeme-sedlcansko/>>.
18. *Sedlčansko* [online]. Sedlčanský kurýr, 2013. [cit. 2013-8-7]. Dostupné z WWW: <[http://www.sedlcany-info.cz/?page\\_id=24](http://www.sedlcany-info.cz/?page_id=24)>.
19. *Strategie regionálního rozvoje ČR na období let 2007-2013* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2013-3-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zasady-regionalni-politiky-cr-1840.html>>.
20. *Stručná historie iniciativy Leader v České republice* [online]. Místní akční skupina. Partnerství venkova, 2007 [cit. 2013-8-2]. Dostupné z WWW: <<http://www.maspartnerstvi.cz/strucna-historie-iniciativy-leader-v-ceske-republice/>>.
21. OUŘEDNÍČEK, M., ŠPAČKOVÁ, P., NOVÁK, J. *Úvod do problematiky a obecná témata* [online]. Praha, 2008 [cit. 2013-4-7]. Dostupné z WWW: <<http://www.suburbanizace.cz/teorie.htm>>.
22. *Toulava* [online]. MAS Sedlčansko, o.p.s., 2013 [cit. 2013-8-14]. Dostupné z WWW: <[http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com\\_content&view=article&id=87&Itemid=86](http://www.massedlcansko.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=87&Itemid=86)>.
23. *Vývoj vybraných ukazatelů v okrese Příbram v letech 2000 až 2011* [online]. Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj, 2013. [cit. 2013-8-8]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vyvoj\\_vybranych\\_ukazatelu\\_v\\_okrese\\_pribram](http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/vyvoj_vybranych_ukazatelu_v_okrese_pribram)>.

## Legislativní zdroje

1. ČESKO. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1993, částka 1, čl. 99, 100, s. 9.
2. ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 1-13.
3. ČESKO. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 2-5.

## **SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ**

### **SEZNAM TABULEK**

<b>Tabulka č. 1:</b> Dosažené výsledky v rámci vyjednávání pro období 2014 – 2020.....	51
<b>Tabulka č. 2:</b> Počty podpořených projektů v rámci jednotlivých výzev a celkové dotace na výzvy .....	54
<b>Tabulka č. 3:</b> Bodové ohodnocení dobrovolné svépomocné práce na realizaci projektu .....	55

### **SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ**

<b>Obrázek č. 1:</b> Mapka Sedlčanska a jeho kulturních a historických památek .....	42
<b>Graf č. 1:</b> Finanční prostředky regionálního rozvoje EU.....	18

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I - Přehled dotací - 1. výzva (říjen 2009) .....	71
Příloha II - Přehled dotací - 2. výzva (únor 2010).....	71
Příloha III - Přehled dotací - 3. výzva (červen 2010) .....	72
Příloha IV - Přehled dotací - 4. výzva (říjen 2010) .....	72
Příloha V - Přehled dotací - 5. výzva (únor 2011).....	72
Příloha VI - Přehled dotací - 6. výzva (březen 2012) .....	73
Příloha VII - Přehled dotací - 7. výzva (květen 2012).....	73
Příloha VIII - Přehled dotací - 8. výzva (leden 2013).....	74
Příloha IX - Přehled dotací - 9. výzva (duben 2013) .....	75
Příloha X - Přehled výše finančních prostředků dle lokalit a žadatelů .....	75
Příloha XI - Mapa Sedlčanska .....	78

# PŘÍLOHY

## Příloha I - Přehled dotací - 1. výzva (říjen 2009)<sup>108</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Kvalita pro sportovce a diváky	SK Petrovice u Sedlčan	446 996 Kč	Vybudování závlahového systému, zkvalitnění a zabezpečení plochy fotbalového hřiště, rekonstrukce a výstavby nových laviček a oplocení hřiště.
Dětské hřiště	Obec Krásná Hora n. Vlt.	269 450 Kč	Vybudování dětského hřiště od 2 do 13 let, možnost her a sportování dětí, setkávání rodičů.
Obec Kamýk nad Vltavou pro KROK, poskytovatele sociálních služeb	Obec Kamýk n. Vlt.	599 722 Kč	Vybudování bezbariérové přístupové komunikace k objektu zařízení sociální péče KROK Kamýk nad Vltavou.
Rozvoj obce Vysoký Chlumeč a jejich místních částí	Obec Vysoký Chlumeč	922 590 Kč	zkvalitnění a rozšíření příjmu veřejného rozhlasu, zlepšení vzhledu obce, oprava hasičské zbrojnice, oplocení sportovního hřiště, oplocení a nové hrací prvky pro děti.
Rekonstrukce kulturní a společenské budovy v osadě Klenovice	Obec Milešov	518 052 Kč	Rekonstrukce kulturního domu v obci, zkvalitnění společenského a kulturního života v osadě Klenovice.

## Příloha II - Přehled dotací - 2. výzva (únor 2010)<sup>109</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Tiskové služby pro veřejnost	Jiří Roškot	390 000 Kč	Podpora služeb v oblasti tisku pro veřejnost, zakoupení nových technologií pro tisk, úprava obchodních prostor – nový nábytek a počítače.
Zahradní úprava parku	Obec Krásná Hora n. Vlt.	549 900 Kč	Modernizace parku na náměstí pro potřeby občanů i návštěvníků, tvorba odpočinkové zóny, výsadba nové zeleně a cest.
Dublovice čistější a krásnější	Obec Dublovice	300 749 Kč	Vybudování stanovišť pro nádoby na tříděný odpad, nákup techniky na údržbu zeleně na veřejných prostranstvích.

<sup>108</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

<sup>109</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

### Příloha III - Přehled dotací - 3. výzva (červen 2010)<sup>110</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Pro lepší vzhled obce - oprava požární zbrojnice	Obec Jesenice	418 167 Kč	Oprava zbrojnice - výměna střešní krytiny, výměna oken a oprava fasády včetně barevné úpravy.
Rekonstrukce sociálního zázemí pro komunitní místnost a knihovnu v budově OÚ Dolní Hbity	Obec Dolní Hbity	448 879 Kč	Rekonstrukce sociálního zázemí pro nově vybudovanou komunitní místnost s knihovnou a internetem v budově OÚ Dolní Hbity.
Rekonstrukce budovy obecního úřadu v Milešově	Obec Milešov	162 900 Kč	Rekonstrukce obecního úřadu za účelem úspory energie, zkvalitnění technického a sociálního zázemí budovy - výměna oken, rekonstrukce sociálního zařízení.
Oplocení sportovního areálu a stavba přístřešku	Obec Osečany	321 154 Kč	Oplocení sportovního areálu včetně stavby přístřešku pro umístění vybavení sportoviště.

### Příloha IV - Přehled dotací - 4. výzva (říjen 2010)<sup>111</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Kamýk nad Vltavou - upravená obec	Obec Kamýk nad Vltavou	282 780 Kč	Obnova svítidel veřejného osvětlení kolem místních komunikací a nákup techniky na údržbu zeleně.
Oprava místní komunikace IV. třídy v obci Petrovice	Obec Petrovice	151 771 Kč	Rekonstrukce stávající místní komunikace v obci Petrovice.

### Příloha V - Přehled dotací - 5. výzva (únor 2011)<sup>112</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Víceúčelové hřiště	T.J. Sokol Krásná Hora nad Vltavou	961 942 Kč	Rozšíření hrací plochy hřiště o plochu s umělým povrchem.
Záchrana náhrobků na židovském hřbitově Drážkov	Židovská obec Praha	302 400 Kč	Restaurování části náhrobků nemovité kulturní památky - hřbitova na vrchu Radobyl.
Přístavba mléčnice Nová Ves	ZS Nalžovice a.s.	200 000 Kč	Přístavba mléčnice na farmě skotu Nová Ves o ploše 21,06 m <sup>2</sup> pro chladicí tank 5 000 litrů.
Zelená náves pro životní prostředí	Obec Jesenice	328 797 Kč	Revitalizace dvou návsi v katastru obce (vykácení starých stromů, výsadba nových), nákup techniky na údržbu zelených ploch v katastru obce.
Revitalizace návsi v obci Milešov	Obec Milešov	627 642 Kč	Úprava návsi a zlepšení vzhledu obce.
Fotobioreaktor	ZS Dubovice a.s.	627 642 Kč	Kultivace řasy v provozních podmínkách ZS Dubovice, a.s., s využitím odpadního CO <sub>2</sub> z výfukových plynů a degustátu z bioplynové stanice.

<sup>110</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

<sup>111</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

<sup>112</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).



## Příloha VI - Přehled dotací - 6. výzva (březen 2012)<sup>113</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Rekonstrukce elektrické instalace v budově OÚ Dolní Hbity	Obec Dolní Hbity	207 478 Kč	Nové řešení elektroinstalace v budově obecního úřadu.
Oprava kuchyně ZŠ Kamýk nad Vltavou	Obec Kamýk nad Vltavou	388 557 Kč	Rekonstrukce prostor kuchyně v objektu ZŠ.
Cyklotrasa Kamenické křížky	Obec Nedrahovice	82 311 Kč	Výstavba nové cyklotrasy, která prochází po místních komunikacích a obecních cestách obce Nedrahovice (částečně také obce Nechvalice). Cyklotrasa bude spojoval dvě existující trasy č 8138 (Vysoký Chlumec-Kamenice-Jesenice) a 8143 (Nechvalice-Kvasejovice).
Zbrojnice sklad požární techniky	Obec Jesenice	457 146 Kč	Stavba nové zbrojnice – skladu požární techniky. Jedná se o lehkou montovanou dřevostavbu na základové desce, včetně přípojky elektro. Objekt bude postaven na parcele ve vlastnictví obce Jesenice a bude sloužit k uskladnění požární techniky a jako zázemí pro dobrovolné hasiče Martinice. Sklad bude možné využít i jako společenská místnost na různá setkání a schůzky.
Dětské hřiště v Jablonné	Obec Jablonná	161 550 Kč	Vybudování nového dětského hřiště v lokalitě současného fotbalového hřiště v k. ú. Jablonná.

## Příloha VII - Přehled dotací - 7. výzva (květen 2012)<sup>114</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Údržba sportovního areálu v Oborách	SK Obory o. s.	66 000 Kč	Údržba sportovního areálu – trávník, vybavení.
Obnova návsi v Kamenici	Obec Nedrahovice	128 720 Kč	Obnova návsi, oplocení mostků přes potok.
Oprava místní komunikace Homole - Táborec	Obec Radíč	200 000 Kč	Oprava povrchu místní komunikace.
Revitalizace návsi v obci Milešov - II. etapa	Obec Milešov	333 072 Kč	Revitalizace návsi a vodní nádrže.
Oprava místní komunikace v Dublovicích	Obec Dublovice	137 917 Kč	Oprava místní komunikace.
Návrh na zlepšení okolí rybníku Jelito v Prosenické Lhotě	Obec Prosenická Lhota	157 500 Kč	Zpracování návrhu revitalizace oblasti kolem rybníka.
Úpravy exteriéru kostela sv. Mikuláše v Krásné Hoře nad Vltavou	Římskokatolická církev Krásná Hora nad Vltavou	364 512 Kč	Částečná rekonstrukce kostela.
Oprava krovy a střechy nad lodí kostela sv. Mikuláše v Nechvalicích	Římskokatolická církev Petrovice	234 179 Kč	Částečná rekonstrukce kostela.
Komunální technika	Obec Jesenice	320 000 Kč	Pořízení technického vybavení.

<sup>113</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

<sup>114</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

## Příloha VIII - Přehled dotací - 8. výzva (leden 2013)<sup>115</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Modernizace tvarování pekařských biovýrobků	Biopékárna Zemanka s.r.o., Oříkov	350 000 Kč	Modernizace technologií.
Touláme se Toulavu aneb vzdělávání není nikdy dost	REGION Sedlčansko, o.p.s.	51 500 Kč	Vzdělávací seminář v rámci projektu vytvoření konkurenceschopné a známé turistické oblasti, řízené efektivním destinačním managementem.
Rekonstrukce střechy fotbalového stadionu TJ Sokol Kamýk nad Vltavou	TJ Sokol Kamýk nad Vltavou	275 880 Kč	Rekonstrukce sportovního zázemí.
Modernizace fotbalového hřiště	TJ Krásná Hora nadVltavou	228 000 Kč	Sportovní vybavení.
Rekonstrukce přízemí zámku Petrovice	Obec Petrovice	266 062 Kč	Rekonstrukce vestibulu zámku.
Obnova hospodářského dvora Klučenice	Občanské sdružení obce Klučenice	179 100 Kč	Pokračování obnovy prostor hospodářského dvora.
Oprava křížů na území obce Kamýk nad Vltavou	Obec Kamýk nad Vltavou	81 520 Kč	Rekonstrukce křížů.
Oprava kapličky v Oborách	Obec Obory	88 263 Kč	Rekonstrukce kapličky.
Oprava kaple a pomníku padlých	Obec Dublovice	77 294 Kč	Rekonstrukce pomníku a kaple.
Oprava kapličky Přední Chlum	Obec Milešov	48 880 Kč	Rekonstrukce kapličky.

<sup>115</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

## Příloha IX - Přehled dotací - 9. výzva (duben 2013)<sup>116</sup>

Projekt	Příjemce	Výše dotace	Popis projektu
Obnova a estetické začlenění nádrží do veřejného prostranství, oprava plotu	Seniorpark, o.s., Pečičky	319 920 Kč	Revitalizace nádrží do veřejného prostranství, rekonstrukce oplocení objektu.
Oprava místní komunikace Homole – Táborec	Obec Radíč	280 000 Kč	Oprava místní komunikace.
Sportovní a dětské hřiště Dublovice	Obec Dublovice	184 050 Kč	Oplocení a vybavení dětského hřiště u fotbalového hřiště.
Obnova návsi v osadě Úklid	Obec Nedrahovice	227 736 Kč	Úprava veřejného prostranství v osadě Úklid.
Rekonstrukce komunikace po stavbě kanalizace a výměny vodovodních řadů	Obec Pečice	309 473 Kč	Rekonstrukce místní komunikace.
Revitalizace návsi v obci Milešov - třetí etapa	Obec Milešov	488 696 Kč	Revitalizace návsi a vodní nádrže.
Oprava místní komunikace směr Hojšín	Obec Kamýk nad Vltavou	386 299 Kč	Rekonstrukce místní komunikace.
Rekonstrukce veřejného prostranství tvořeného místní komunikací před ZŠ Dolní Hbity	Obec Dolní Hbity	187 402 Kč	Rekonstrukce místní komunikace a veřejného prostranství.
Nákup malé mechanizace s ručním ovládním	ZS Nalžovice, a.s.	205 000 Kč	Pořízení malé mechanizace s ručním ovládním pro zemědělskou činnost.
Rekonstrukce krmné technologie – výkrm drůbeže	Ludmila Balková	83 000 Kč	Opravy krmných technologií drůbeže.

## Příloha X - Přehled výše finančních prostředků dle lokalit a žadatelů<sup>117</sup>

<b>Město Krásná Hora</b>	Dětské hřiště	269 450 Kč
	Zahradní úprava parku na náměstí	549 900 Kč
	Víceúčelové hřiště (TJ Sokol Krásná Hora)	961 942 Kč
	Modernizace hřiště (TJ Krásná Hora)	228 000 Kč
	Úpravy exteriéru kostela sv. Mikuláše (Římskokatolická církev Krásná Hora nad Vltavou)	364 512 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>2 373 804 Kč</b>
<b>Obec Milešov</b>	Rekonstrukce kulturní a společenské budovy v osadě Klenovice	518 052 Kč
	Rekonstrukce budovy obecního úřadu v Milešově	162 900 Kč
	Revitalizace návsi	627 642 Kč

<sup>116</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

<sup>117</sup> Vlastní zpracování autora dle dostupných údajů (dokumenty MAS Sedlčansko).

	Revitalizace návsi – II. etapa	333 072 Kč
	Revitalizace návsi – III. etapa	488 696 Kč
	Rekonstrukce kapličky Přední Chlum	48 880 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>2 179 242 Kč</b>
<b>Obec Kamýk nad Vltavou</b>	Vybudování bezbariérové přístupové komunikace k objektu zařízení sociální péče	599 722 Kč
	Upravená obec – obnova veřejného osvětlení, nákup techniky na údržbu zeleně	282 780 Kč
	Oprava kuchyně ZŠ	388 557 Kč
	Oprava místní komunikace směr Hojšín	386 299 Kč
	Rekonstrukce krmné technologie – výkrm drůbeže, (LudmilaBalková) - Velká	83 000 Kč
	Oprava křížů na území obce	81 520 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>1 827 141 Kč</b>
<b>Obec Dubovice</b>	Dubovice čistější a krásnější - vybudování stanovišť pro nádoby na tříděný odpad, nákup techniky na údržbu zeleně na veřejných prostranstvích	300 749 Kč
	Fotobioreaktor (ZS Dubovice, a.s.)	627 642 Kč
	Oplocení sportovního a dětského hřiště	184 050 Kč
	Oprava kaple a pomníku padlých	77 294 Kč
	Oprava místní komunikace	137 917 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>1 327 652 Kč</b>
<b>Obec Petrovice</b>	Oprava místní komunikace IV. třídy v obci Petrovice	151 771 Kč
	Kvalita pro sportovce a diváky - Vybudování závlahového systému, zkvalitnění a zabezpečení plochy fotbalového hřiště, rekonstrukce a výstavby nových laviček a oplocení hřiště (SK Petrovice u Sedlčan)	446 996 Kč
	Oprava krovu a střechy nad lodí kostela sv. Mikuláše v Nechvalicích (Římskokatolická církev Petrovice)	234 179 Kč
	Rekonstrukce přízemí zámku Petrovice	266 062 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>1 099 008 Kč</b>
<b>Obec Jesenice</b>	Pro lepší vzhled obce - oprava požární zbrojnice	418 167 Kč
	Zelená návěs pro životní prostředí - revitalizace návsi	328 797 Kč
	Zbrojnice sklad požární techniky	457 146 Kč
	Komunální technika	320 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>1 524 110 Kč</b>
<b>Obec Vysoký Chlumeč</b>	Rozvoj obce Vysoký Chlumeč a jejich místních částí, zkvalitnění a rozšíření příjmu veřejného rozhlasu, zlepšení vzhledu obce, oprava hasičské zbrojnice, oplocení sportovního hřiště, oplocení a nové hrací prvky pro děti	922.590 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>922 590 Kč</b>
<b>Obec Dolní Hbity</b>	Rekonstrukce sociálního zázemí pro komunitní místnost a knihovnu v budově OÚ	448 879 Kč

	Rekonstrukce elektrické instalace v budově OÚ	207 478 Kč
	Rekonstrukce veřejného prostranství tvořeného místní komunikací před ZŠ Dolní Hbity	187 402 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>843 759 Kč</b>
<b>Obec Nedrahovice</b>	Cyklotrasa Kamenické křížky	82 311 Kč
	Obnova návsi v Kamenici	128 720 Kč
	Obnova návsi v osadě Úklid	227 736 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>438 767 Kč</b>
<b>Obec Pečice</b>	Rekonstrukce komunikace po stavbě kanalizace a výměny vodovodních řadů	309 473 Kč
	Obnova a estetické začlenění nádrží do veřejného prostranství, oprava plotu (Seniorpark, o.s, Pečičky )	319 920 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>629 393 Kč</b>
<b>Obec Radíč</b>	Oprava místní komunikace Homole – Táborec	200 000 Kč
	Oprava místní komunikace Homole – Táborec	280 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>480 000 Kč</b>
<b>Obec Obory</b>	Obec Obory	88 263 Kč
	Údržba sportovního areálu v Oborách (SK Obory o.s.)	66 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>154 263 Kč</b>
<b>Město Sedlčany</b>	Tiskové služby pro veřejnost (Jiří Roškot)	390 000 Kč
	Touláme se Toulavu aneb vzdělávání není nikdy dost (REGION Sedlčansko, o.p.s)	51 500 Kč
	Modernizace tvarování pekařských biovýrobků (Biopekárna Zemanka s.r.o., Oříkov)	350 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>791 500 Kč</b>
<b>Obec Nalžovice</b>	Nákup malé mechanizace s ručním ovládáním (ZS Nalžovice, a.s)	205 000 Kč
	Přístavba mléčnice Nová Ves (ZS Nalžovice, a.s)	200 000 Kč
	<b>Celkem</b>	<b>405 000 Kč</b>
<b>Obec Osečany</b>	Oplocení sportovního areálu a stavba přístřešku	<b>321 154 Kč</b>
<b>Obec Klučnice</b>	Obnova hospodářského dvora Klučnice (Občanské sdružení obce Klučnice)	<b>179 100 Kč</b>
<b>Obec Svatý Jan</b>	Záchrana náhrobků na židovském hřbitově Drážkov (Židovská obec Praha)	<b>302 400 Kč</b>
<b>Obec Jablonná</b>	Dětské hřiště v Jablonné	<b>161 550 Kč</b>
<b>Obec Prosenická Lhota</b>	Návrh na zlepšení okolí rybníku Jelito v Prosenické Lhotě	<b>157 500 Kč</b>

